

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. augusztus 30.

bb.1. nemcsak a tananyag~~ok~~ rövidítésével csökkenthető a diákok túlterhelése - egészségügyi szakemberek figyelemreméltó megállapításai

1 vt/gg/zs/ok la

1973. augusztus 30.

sokan hajlamosak arra, hogy a serdülők, általában a tanulók túlterhelését kizárólag a túlzott tanulmányi követelmények terhére írják. az egészségügyi szakemberek cáfolják ezt a hiedelmet. a közelmúltban a serdülőkorú középiskolások túlterheltségének okait elemezve megállapították: az e korosztályba tartozók alvászigénye 8-9 óra. a tapasztalatok szerint azonban a tényleges alvás időtartama ettől jócskán elmarad - elsősorban az esti lefekvés időpontjának eltolódása miatt. ez a testi és a lelki „kondícióra”, egyaránt káros, arra is felhívják a szakemberek a figyelmet, hogy átlagos terhelés mellett egy serdülő fiatalnak legalább három óra szabadidőre van szükség. célszerű, ha ebből legalább két órát a szabad levegőn tölt - fele részben aktív testedzéssel, sporttal.

túlterhelés következhet be akkor is, ha a környezet túl sok -fáradást előidéző - ingerrel „bombázza”, a szervezetet. a serdülő fiúk, lányok túlterhelését vizsgálva azt találták, hogy az élettelen környezet terhei között különösen negatív a zaj szerepe. a sokszor szinte elviselhetetlen utcai zajt maguk a serdülők toldják meg - hangos beat-zenével. nem ritka - pedig nagyon káros -, hogy tanulás, házi feladat írása közben egyszerre szól a magnetofon és a rádió. az otthoni tanulás túlterhelő hatásában - a szakemberek szerint - legalább olyan szerepet játszik a rádió, a magnó, mint a megtanulandó anyag mennyisége, vagy bonyolultsága.

/folyt.köv./

NA

bb.1./nemcsak a tananyagok ... 1. folyt./ok

a serdülőknek élettani tulajdonságaikból adódóan többletterhelést jelent a családhoz való alkalmazkodás. túlterheléshez vezet az is, ha a családi légkör ^{kaár} a gyermekkel szembeni túlzott igények, akár a házastársak közötti viszony megromlása, vagy más ok miatt feszült. a serdülő magányossága szintén jelentős tényezője lehet a túlterhelésnek. az „elmagányosodás”, akkor is túlterhelő, ha a serdülő nem tudja idejét gazdaságosan beosztani: érdeklődése - élettani sajátosságként - igen gyakran egyoldalúvá válik, túl sok időt fordít a számára érdekes dolgokra, többi munkájában viszont kapkod. ez szervezetét, idegrendszerét kimeríti.

az egészségügyi szakemberek úgy vélik, hogy az iskolaorvos és a védőnő is jelentősen hozzájárulhat a tanulók túlterhelésének csökkentéséhez azzal, hogy az iskola közegészségügyi helyzetének ellenőrzését, a szűrővizsgálatokat, azok eredményei alapján a szükséges korrekciót, az egészséges életmódra nevelést hiánytalanul elvégzi, figyelemmel kíséri a tanulók testi-szellemi fejlődését, életrendjét, felfigyel a káros jelenségekre és felvilágosító-nevelő munkával igyekszik azokat ellensúlyozni. ajánlatos, hogy az iskolaorvosok a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógusokkal külön-külön tárgyalják meg: a túlterhelő tényezők közül melyeket és hogyan lehet megszüntetni./mti-vágó tiber/

bb.2. két minisztérium tájékoztatója az iskolaköpeny-ellátásról

1 kf/ol/mm/ie/ok -cz

1973. augusztus 30.

a napokban jelent meg a művelődésügyi minisztérium rendelkezése, amely az új rendtartás alapján a középiskolákban kötelezővé tette, az általános iskolákban pedig ajánlja a köpeny viselését. az mti munkatársai az illetékes minisztériumoknál érdeklődtek arról, hogy mennyire biztosított a másfélmillió tanuló, köztük a 300 000 középiskolás köpeny-ellátása.

/folyt.köv./

M

- 2 -

bb.2./két minisztérium ... 1. folyt./ok

a könnyűipari minisztériumban elmondották: ⁱ az év elején

50 darabos modell-kollekciót állítottak össze, amelyet pedagógusok diákok, kereskedelmi és ipari szakemberek, tervező művészek előtt mutattak be. így a legérdekeltebbek észrevételei alapján választhatták ki azt a 15-20 modellt, amelyet az 1973-74. tanévre ajánlottak.

az alapanyag-szállítók is időben gondoskodtak szintetikus műszál, illetve pamut kelméről, s így időben láthattak munkához a konfencióipari üzemek. köztük a legnagyobb, a szegedi ruhagyár az első negyedévben kapta a feladatot: 550,000 iskolaköpenyt varrjon az idén. mivel jellemzően szezonáruról volt szó, a lehetséges kapacitások gondos felmérése után külön ugynevezett „köpeny-programot”, készítettek. ennek megfelelően február közepétől június végéig ütemszerűen elkészült 380 000 ezer iskolaköpeny. fazonban is széles választékot biztosítottak a szegediek: minden méret 18-féle változatban készült. a szegedi ruhagyár a programnak megfelelően szeptember 30-ig még 120 000 s októberben további 50 000 iskolaköpenyt készít.

időközben a többi szállító, így a habselyem kötöttáru-gyár is nagy tételű iskolaköpenyt adott át a kereskedelemnek. így biztosítani tudták, hogy a tanévkezdéskor elegendő álljon a vásárlók rendelkezésére.

a legkisebb méretekből előforduló átmeneti hiány abból adódik, hogy bár az általános iskolások körében csupán ajánlották a köpenyviselést, de a szülők szívesen fogadták meg a gyermekek praktikus és tetszetős öltöztetését szolgáló ajánlatot.

a könnyűipari minisztériumban végül elmondották, lehetőséget kellene adni arra, hogy a tanintézményekben a szülői munkaközösség, a pedagógusok és a diákság bevonásával jó előre dönthessenek, milyen fazonu köpenyt szeretne viselésre az osztály, illetve az iskola közössége. így ugyanis az ipar és a kereskedelem az eddigieknél is jobban alkalmazkodhat majd az igényekhez.

/folyt.köv./

M

- 3 -

bb.2./két minisztérium 2. folyt./ok

a belkereskedelmi minisztérium tájékoztatása szerint:

a ruházati kereskedelmet nem érte teljesen váratlanul, s egyáltalában nem felkészületlenül az intézkedés, hiszen a művelődésügyi minisztérium már korábban jelezte, hogy általánossá kívánja tenni a köpenyviselést. ezért az 1973-74-es tanévre 700 ezer köpenyt rendelt a kereskedelem annak ellenére, hogy tavaly egész évben 480 ezer fogyott. fiuköpenyből 120 ezret adtak el, most ennek a kétszeresét hozzák forgalomba. a minisztérium a jó ellátás érdekében a köpenyekhez hasonló munkaruhákról is lemondott az iskolaév kezdetéig.

a megrendelt mennyiségből augusztus közepéig 630 ezer már forgalomba került, közte 100 ezer hurkolt praktilon köpeny, amely csak a centrum áruházakban kapható. igaz, jelenleg nem mindegyikben, mert például az uttörő áruházban hiánycikk, s ugyanott másfajta köpenyekből is akad mérethiány. miután a hátralevő mennyiséget az ipar folyamatosan, pontos ütemezésben szállítja, az üzletek rövid idő alatt kapnak utánpótlást, s várhatóan e hét végére az uttörő áruház készlete is kiegészül. a minisztérium egyébként elismeréssel szólt arról, hogy az érintett üzemek a legnagyobb készséggel pontosan teljesítik a kereskedelem köpenyrendeléseit.

a tapasztalatok szerint az általános iskolák alsó tagozatában szinte kivétel nélkül viselték a gyerekek a köpenyt, amelynek célszerűségét az utóbbi években már a nagyobbak is elismerik, de felmerült kívánságuk, hogy a köpenyek legyenek divatosak is. a most forgalomban levő választék a praktikus-ság mellett a divatigényeket is kielégíti, hiszen a 18-20 fajtával a kék különböző árnyalatain belül van sima fehér, valamint kék- és piros pettyes gallérú, karcsúsított és egyenes szabású, rövidebb, hosszabb, kézzeseb, háromzeseb stb.

a kedvezőnek ígérkező ellátáson belül azonban előfordulhatnak hiányosságok. a nagykereskedelmi vállalatok ugyanis hiába kapják meg a megyei tanácsoktól pontosan a tanulók számát, ezen belül az egyes osztályokba járókét, a méretekről ez nem tájékoztat eléggé pontosan. a múlt évben például kevés volt a 6-8-as méretű köpeny, amelyből most jóval többet rendeltek, de még ez sem ígérkezik elegendőnek. ezért a szezonra rendelt, s még hátralevő mennyiséget a ,,hiányszámokból,, kéri a kereskedelem az ipartól./mti/

-.-.-
- 4 -

bb 3. támadnak a seregélyek a balatonfelvidéki szőlőskertekben

vid-ká gi -cz

1973. augusztus 30.

a balatoni történelmi borvidéken, ahol már érnek a korai szőlőfajták, csapatokba verődtek a seregélyek. kártételük veszélyezteti a termelést. a védettséget élvező madarak gyéritésére az idén ősszel - a tilalom időleges feloldásával - már vadászfegyvert is használhatnak a vadászok és a csőszök. ezévből a rendkívül szapora madárfajta ugyan kevesebb utódot hozott világra, mint korábban, de számbeli fogyatkozásuk alig érzékelhető. a seregélyek ugyanis hatalmas csapatokban gyülekeznek a balatonparti nádasokban és innen indulnak támadásra a szőlőskertek ellen.

a balatonmenti szőlős vidéken valóságos riasztó lánc alakult ki. a leghatásosabb riasztó eszköznek a vadászfegyverek, a karikás ostor, a kolomp és a kereplő bizonyul, de a badacsonyi környéki táblákban néhol sorozatlövésre beállított kárbid ágyukkal is igyekeznek távoltartani a rendkívül falánk madarakat. /mti/

-.-

bb 4. nyitás előtt a pesti színházak

i nn/gk gi zs

1973. augusztus 30.

a budapesti színházak többségében már lezajlottak az évadnyitó társulati ülések, s javában folynak a próbák repertoár felfrissítésére, illetve az új bemutatók előkészítésére. az idén legkorábban, szeptember 7-én a vidám színpad fogadja előadással a közönséget: centenáriumot köszöntő kabaréjukat játsszák ,,lassan a pesttel,, címmel. szeptember 8-án a pesti színházban gördül fel a függöny, amikor szakonyi károly nagyszerű vígjátékát, az adáshibát láthatja majd a publikum. a józsef attila színház a ,,szókimondó katalógus,, előadásával kezdi az 1973-74-es évadot. ugyancsak szeptember 8-án nyit az állami bábszínház, ahol a ,,gidaház az erdőszélen,, című mesejáték kerül színre.

a mikroszkóp színpad szeptember 12-től a ,,tisza vizet a fejekbe,, című politikai kabaréval kezd, amelyet szokásukhoz híven alaposan ,,leporoltak,, azaz aktualizáltak.

szeptember 13-án a vígszínházban max frisch ,,don juan avagy a geometria szerelmese,, című drámája kerül elsőként színre, Lukács sándorral a címszerepben. a kamara színpad szeptember 14-én premierrel fogadja az érdeklődőket ,,hosszú forró ősz,, című új produkciójuk főhőse boccaccio, aki több száz éves álomból ébredve látogat el a mai magyar fővárosba. /folyt. köv./

- 5 -

bb 4. /nyitás ... 1. folyt./g1

a nemzeti színházban szeptember 15-én hubay miklós „színház a cethal hátán„ című drámájának bemutatójával kezdődik az évad. hubay színművének hősei történelmi alakok, színhelye az ezer sebből vérző xvi. századi magyarország. azonban mégsem történelmi drámát láthat a közönség, hanem izzig-vérig mai játékot, amely sokszíni történetével és figuráival a színház ma is érvényes társadalmi hivatásáról vall. a főbb szereplők: kállai ferenc, máthé erzsi, madaras józsef, avar istván, óze lajos és szacs vay lászló. rendező major tamás. a katona józsef színházban szeptember 20-án játszó először devecseri gábor „odüsszeusz szerelmei„ című kétrészes költői játékát, huszár klára rendezésében. a szereplők között van váradi hédi, zolnay zsuzsa, kohut magda, ungvári lászló, rajz jános, sinkó lászló és szerencsi éva főiskolai hallgató.

szeptember 20-án a 25. színház hernádi gyula „utópia„ című drámájával kezd az idényt. szeptember 22-én a görögországból visszatérő fővárosi operettszínházban is felmegy a függöny, ahol az „örökifju„ csárdáskirálynő szerepel műsoron. szeptember 23-án délután a tündér ilona című mesejátékkal nyit a bartók színház.

a madách színház hagyományaihoz híven ezuttal is rangos produkcióval kezd az évadot. szeptember 28-án shakespeare othelloját adják elő, a főbb szerepekben bessenyi ferenczel, huszti péterrel és piros ildikóval. a rendező: ádám ottó. /mti/

--

bb 5. szeptemberben: szigeti, casals, weiner zenei versenyek

1 ro/mm g1 zs

1973. augusztus 30.

pontosan 40 esztendővel ezelőtt, 1933-ban volt az első nemzetközi liszt-zongoraverseny magyarországon - s azóta is folyik a vita itthon is, külföldön is, vajon hasznosak és szükségesek-e a zenei versenyek. a vitát a gyakorlat már eldöntötte: ma már mintegy 50 különböző zenei versenyt tartanak nyilván világszeret.

a magyar versenyek az évek során a legtekintélyesebb és legjobban rendezett nemzetközi zenei találkozók rangját érdemelték ki. bizonyítja ezt a fiatal művészek évről-évre fokozódó érdeklődése és a jelentkezők számának állandó növekedése.

/folyt. köv./

NA

- 6 -

bb 5. /szeptemberben: ... 1. folyt./g1

tizenkét sikeres nemzetközi találkozó után nagy várakozás előzi meg a szeptemberben megnyíló casals-szigeti-weiner versenyeket. világszeret nagy érdeklődéssel fogadták a fiatal művészek a versenyek híreit: 16 országból 145 versenyző jelentette be részvételét. a nagy hagyományokkal rendelkező gordonkaversenyre 45 résztvevőt vár a versenyiroda, köztük több, másutt már díjnyertes művészt és az első casals-dijas versenyzők növendékeit: köztük a japán tsutsumit, a finn erkki rautiot, a szovjet homicert és a magyar mező lászlót. az ugyancsak 14-én kezdődő „hegedüs vetélkedőn tiz ország 20 művésze lép fel, s a szeptember 21-én kezdődő vonósnégyesek versenyében 12 ország 20 jvartettje szerepel a zsüri előtt.

a versenyeknek a zeneművészeti főiskola ad otthont. a közönség 44 alkalommal követheti a nagyszabásu versengést, a délelőtti versenyek javarészt vasárnaponként lesznek, úgyhogy a közönség ezeket is látogathatja.

a szigeti emlékversenyen a közelmúltban elhunyt világhírű művész leánya vesz részt a szigeti család képviselésében. a verseny vonzóerejét igazolja, hogy a hegedüsök száma megegyezik a párizsi, genovai nagy hegedüversenyek résztvevőinek számával. az ysaye-alapítvány megbízásából gertler endre, a zsüri tagja fogja a díjnyertesnek az értékes plakettet és diplomát átnyújtani. renner kálmán szobrászművész készítette el a versenygyőztesek számára a szigeti-casals és weiner plaketteket.

a hegedüsök, a gordonkások és a vonósnégyesek versenyében is hazai és külföldi művészekből álló nemzetközi rangú zsüriik döntenek, amelyeknek élén kovács dénes, banda ede, illetve mihály andrás elnököl. /mti/

--

NA

- 7 -

bb.6. csuhraj-sorozat a képernyőn - új folytatásos produkciók a televízió őszi műsorán

1 nm/fk/zs/ok la

1973. augusztus 30.

az őszi televíziós „mozi évad”, egyik legérdekesebb vállalkozásának ígérkezik az a sorozat, amelyben grigorij csuhraj legismertebb alkotásait tekinthetjük meg a szombat éjszakai előadások keretében. Így ismét képernyőre kerül a negyvenegyedik, a tiszta égbolt, aballada a katonáról, a volt egyszer egy öregember, valamint az emlékezés. Ugyancsak szovjet stúdiókban forgatták az árnyak délben tűnnek el című hét, egyenként mintegy egy órás epizódokból álló sorozatot is, amelynek története a polgárháború, éveiben játszódik.

tizenkét részes ndk filmsorozat a salut german. a film kerete a francia ellenállási mozgalom és az azzal együttműködő német antifasiszta ellenállók harca.

Henry James magyarul is megjelent regénye nyomán egy hölgy arcképe címmel a bbc készítettett hatrészes filmet, amelyet hamarosan láthatunk. négyrészes olasz film mutatja be az amazonas mellékén élő indiánok életét, szokásait. címe: a föld szíve. a csehszlovák televízió munkatársai távol-keleti utjukról nyolc, egyenként 20-25 perces epizódokból álló sorozatban számolnak be a magyar tv-nézőknek is japán titkos földjén címmel. olasz filmesek munkája „az iszlám”, amely az iszlámnak mint vallásnak és ideológiának a létrejöttét, társadalmi, történelmi okait boncolgatja.

ismét jelentkeznek - ezúttal szombat délutánonként - a salto mortale című nyugatnémet sorozat, amely a cirkuszvilág kulisszái közé kalauzol. valószínűleg még az idén vetítik a leonardo da vinci életéről forgatott látványos, színes olasz tv-sorozatot is./mti/

bb.8. cseh és szlovák nyelvtanfolyamok

1 nm/tm/zs/ok la

1973. augusztus 30.

ismét megindítja népszerű cseh és szlovák nyelvtanfolyamait a budapesti csehszlovák kultúra. akik szlovákul kívánnak tanulni szeptember 3-tól 5-ig 17-19 óra között iratkozhatnak be: cseh nyelvre pedig szeptember 11-12-én 17-19 óra között lehet jelentkezni./mti/

- 8 -

bb.7. ólomkristály disztárgyak exportja évi 4 millió dollárért

1 sz/fk/1e/ok la

1973. augusztus 30.

a ferunion külkereskedelmi vállalat 2 millió dollár értékű, öt évre szóló keretszerződést kötött a John Jenkins céggel Anglia egyik legtekintélyesebb üvegkereskedelmi vállalatával magyar ólomkristály-kehelyszéria szállítására. az angol vállalattal kötött első ilyen jellegű megállapodás értelmében a hazai üvegipar még az év hátralévő hónapjaiban is mintegy 300-320 ezer dollárért ad el ezekből a termékekből az angol piacon. a keretszerződés a továbbiakban lehetővé teszi, hogy évente 20-25 százalékkal nőjön a ferunion üvegexportja Angliába.

a ferunion és a John Jenkins cég között már hagyományosak a kereskedelmi kapcsolatok. ólomkristály-kehelyszériákon kívül a parádi, az ajkai és a salgótarjáni üzemek évről-évre több diszmi árut, elsősorban vázákat, figurákat, hamutartókat szállítanak Angliába. a tervek szerint a hazai üvegipari rekonstrukció nyomán a most megkötött kétmillió dolláros szerződés kereteit az egyre növekvő igényeknek megfelelően túl is léphetik majd.

üvegiparunk kézciszolásai egyébként nemcsak Angliában, hanem világszerte a keresett termékek közé tartoznak. míg 1972-ben 3,4 millió, az idén 4 millió dollárért szállított, illetve szállít a ferunion kehelyszériákat és diszmi árut Kanadába, az egyesült államokba, valamint Svájcba, az NSZK-ba és más nyugateurópai piacokra./mti/

bb.9. „hangolnak”, a szarvasbikák

vid/ká/ok -cz

1973. augusztus 30.

a gemenci állami erdő- és vadgazdaság Duna menti erdősegeiben már hallatják hangukat „hangolnak”, a szarvasbikák. az igazi szarvasbögés kezdetét szeptember első hetére várják. a vadászok hetek óta figyelik a szarvasok utját, s ennek alapján jelölték ki a lesállásokat, ahonnan követni tudják a párvíadalt, s puskavégre keríthetik a golyóereit a bikákat. a vadászati idény kilátásai általában jók: szépen fejlett agancsot viselnek a gimszarvasok. az eseményre már jelezték érkezésüket a külföldi vadászok./mti/

- 9 -

bb.10. rablásért nyolc évi szabadságvesztés

1 bc/mm/zs/ok la

1973. augusztus 30.

hermann jános károly 25 éves szállítómunkás, kurucz sándor 26 éves segédmunkás és bogvár károly 28 éves segédmunkás egy zuglói italboltban beszédbe elegyedett egy férfival, majd snóblizni kezdtek vele. játék közben a fiatal emberek észrevették, hogy partnerük tárcájában nagyobb pénzösszeg lapul. az italboltot elhagyva egy közeli presszóban szórakoztak tovább, majd amikor onnan késő este eltávoztak a „trió”, tagjai követték újdonsült ismerősüket. a telepes utca és a szentes utca sarkán, ahol elég sötét volt, hermann öklével úgy tarkón vágta a férfit, hogy az elsett. ezután mindhárman utlogelték a szerencsétlen embert, aki elvesztette eszméletét. elvették levéltárcáját, amelyben 1,800 forintot és különböző iratokat találtak, s karjáról letették óráját. a pénzt a támadók egymás között elosztották, majd elszórakozták.

a központi kerületi bíróság hermann jános károlyt - figyelembe véve, hogy visszaeső - nyolc évi, kurucz sándort öt évi, bogvár károlyt három évi szabadságvesztésre ítélte./mti/

- 10 -

bb. 11. három millió dollár értékű gépipport a zöldségtermesztés fejlesztésére

1/jf/fk/rj 10 la

1973. augusztus 30.

a zöldségtermesztés fejlesztéséről s az idei nyári ellátásban megmutató átmeneti nehézségek okáról tájékoztatták az mti munkatársát a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztériumban.

a zöldségtermesztés fejlesztésére hozott kormányzatározat óta, két év alatt a mezőgazdasági nagyüzemek nagy erőfeszítéseket tettek a termésátlagok növelésére, a betakarítási veszteségek csökkentésére. bár ez sajnos minden esetben, s az év minden szakában nem mérhető le a piaci ellátás alakulásánál, az adatok mégis arról tanuszkodnak, hogy a termelők a növénytermesztésnek ebben az ágazatában is előbbre léptek. a termőterület nagyságát ugyan nem változtatták meg - ezt a negyedik ötéves terv nem irányozta elő - annál többet tettek azonban a korszerű technológiák bevezetéséért és az új zöldségfajták elterjesztéséért. az utóbbi két évben a gazdaságok 3 millió dollár értékű nyugati gépipportal fejlesztették a termelést, s a 120 ezer hektáros szántóföldi zöldségtermő területből 15 ezer hektáron a legkorszerűbb módszereket alkalmazták. ezekben a gazdaságokban az élő munkaerő helyett már gépek dolgoznak, s ezzel biztonságossá tették a betakarítást. /igaz, a nagyüzemi munka előnyeit egyelőre főként a konzervipar élvezi, a feldolgozó üzemek ellátása az elmúlt két évben lényegesen megjavult, de ez a fogyasztókat is érinti, mert az ipar már lényegében alig von el árut a piacokról/ pozitív vonás a termelésben az is, hogy amíg az elmúlt tíz év átlagában évente 200 millió forintot kárt okoztak a növényi betegségek és kártevők a zöldségtermelőknek, addig a modern növényvédelem eszközeinek felhasználásával 1973-ban egyharmadával sikerült csökkenteni a kieséseket.

fejlődőben van az üvegházi és a fólia alatti termelés; a nagyüzemek például 270 hektáron az átlátszó műanyag fólia védelmében nevelik a zöldségeket, s a közepes nagyságú üzemek összesen 1000 hektáros területen rendezkedtek be a fóliás termelésre. az utóbbi években három-négyszeresére nőtt a műanyagfelhasználás a növénytermesztésnek ebben az ágazatában.

nem ennyire kedvező a helyzet a szántóföldi korai zöldség termelésnél. a nagy termelői kockázat miatt egész sor gazdaság felhagyott ezzel, s ezért a következő években speciális kedvezményekkel, géphittel stb. kell majd ösztönözni a termelőket.

/folyt.köv./

8.00 rj

- 11 -

bb. 11. / három millió ... 1. folyt./rj

gondot okoz az is, hogy a zöldségtermő területnek csak egy negyedét lehet öntözni, holott arra lenne szükség, hogy legalább kétharmadán függetleníteni tudják magukat a termelők a természetes csapadéktól, illetve hiányától. a mém-ben ezért a zöldségtermesztési öntözés differenciált támogatására készítenek terveket, ezeket várhatóan az ötödik ötéves tervben valósítják meg.

az utóbbi két évben új bőtermő fajták jelentek meg a piacokon, egyebek között uborka, - paradicsom- és paprikafélék. ezek a fajták egyre inkább meghonosodnak a háztáji- és a kiskerttermelésben is, és szerepük van a helyi ellátásban. a következő években tovább ösztönzik majd a kistermelőket, miután a hazai zöldség egyharmada innen kerül ki, ezért különféle kedvezményeket kapnak már most is kiskertek és növényvédő szerek megvásárlásához.

az eddigi intézkedések az idei nyáron legalább 10-15 százalékkal jobb ellátást eredményeztek volna, ha a növénytermesztésnek ebben a talán legkényesebb ágazatában a szélsőséges időjárás nem csökkentette volna a hozamokat. a hűvös koranyár, majd a rendkívül aszályos július és augusztus még azokon a területeken is megviselte a zöldségféléket, ahol berendezkedtek az öntözésre. paprikából például a tavalyinál 20-25 százalékkal kevesebb termett az uborkát is igen megviselte a szárazság, és normális időjárás esetén a gyökérzöldségekből is lényegesen többet szedhettek volna fel a termelők. kielégítőnek mutatkozik ellenben a paradicsomtermés. az őszi betakarítású zöldségfélék termésátlagát, és így az őszi-téli zöldségellátást azonban még mindig kedvezően befolyásolhatja az időjárás, amennyiben hat-hét hetes szárazság után végre esőt kap a határ. /mti/

--

bb. 12. videoton hangdobozok a szovjetunióknak

1/sz/rj 1e -cz

1973. augusztus 30.

az elektromodul 20 ezer videoton gyártmányu hangdobozt szállít még ebben az évben a szovjetunióba, csaknem 600 ezer rubel értékben. a magyar vállalat 1972-ben szállított először a szovjet piacra ezekből a termékekből, s mivel a vásárlók körében e rövid idő alatt is kedveltté váltak a videoton hangdobozok, a mashpriborintorg szovjet cég már megkezdte a tárgyalásokat a magyar kereskedelemmel a jövő évi szállításokról is. /mti/

--

8.08 rj

10/19/1

- 12 -

bb. 13. diákotthon munkásgyerekeknek

vid/ká/rj -cz

1973. augusztus 30.

nyolcvan személyes általános iskolai diákotthon nyílik az új tanévben rétságon, munkásgyerekek számára. az új oktatási intézményt - a volt pénzügyőri laktanya átalakításával - egymilliókétszáz ezer forintos költségből - hozta létre a nógrád megyei tanács és a rétsági nagyközségi közös tanács, de jelentős anyagi támogatást adtak a járás községei is. a diákotthonban a rétsági járásban élő fizikai dolgozók tehetséges gyermekei kerülnek. /mti/

--

bb. 14. szanálás szerződéssel - meggyorsítják az öreg házak bontását szolnokon

vid/ká/rj -cz

1973. augusztus 30.

szolnok belvárosában a 4-es számú főút rekonstrukciója és a lakásépítések miatt kilencven elavult lakóházat kell rövid idő alatt szanálni. a városi tanács a bontások meggyorsítása érdekében több helyi vállalattal kötött megállapodást és szerződés keretében átadta nekik a szanálásra ítélt lakóházakat. a vállalatok az előírt határidőre gondoskodnak az épületek lebontásáról, a romok eltakarításáról, a használható építőanyagot pedig térítés ellenében dolgozóiknak adják. mivel a kedvezményesen juttatott építőanyagot elsősorban a vállalatok családi házat építő fizikai dolgozói kapják, a tanáccsal kötött megállapodás a munkáslakások építését is elősegíti. a szolnoki kezdeményezés előnye továbbá, hogy kevesebb építőipari kapacitást kell lekötötni a bontásokra, s gyorsulnak az egyébként hónapokig elhúzódó szanálások. /mti/

bb. 15. zalaegerszegi pipereszappan

vid/ká/rj -cz

1973. augusztus 30.

a kozmetikai és háztartásvegyipari vállalat új zalaegerszegi gyáregységét mintegy 200 millió forintos költséggel tovább bővíti. ezzel a jelenlegi gyártmánylista -a80 fajta kozmetikai cikk és mosószer - újabb termékkel, a pipereszappannal gyarapodik. a gyárbővítés előreláthatóan 1975-1976-ban fejeződik be. /mti/

--

8.17 rj

10/19/1

- 13 -

bb. 16. tizenöt tanyai diákotthon szolnok megyében

vid/ká/rj -cz

1973. augusztus 30.

szolnok megyében tizenöt általános iskolai diákkollégium a nagykunsági, jászági tájegység külterületeiről ezeregyszáz diákot fogad. a távoli tanyákról érkező gyerekek kényelmes körülmények között folytathatják tanulmányaikat, s magasabb szintű oktatásban részesülnek. e kollégiumok megépítésével az országban először szolnok megyében fejezték be az általános iskolák körzetesítését, s teremtték meg az alapjait az egységes, magasabb színvonalú oktató-nevelő munkának. a tanulók átlageredményei azt igazolják, hogy a tanyai kollégiumban lakó kisdíjak tanulmányi előmenetele jobb az előző évek átlagánál. /mti/

--

bb. 17. vízjogi engedélyeket vontak vissza csongrádban

vid/ká/rj -cz

1973. augusztus 30.

az alsó-tisza-vidéki vízügyi igazgatóság csongrád megyében több mint kétszáz vízjogi engedélyt vizsgált felül és ezek közül harminckettőt visszavont. ezek az engedélyek régi, általában kisebb öntözőtelepekre vonatkoztak, amelyek már elavultak, nem használhatók csatornái, gátjai. ezenkívül 65 vízjogi engedélyt módosítottak a tényleges öntözési feltételeket figyelembe véve.

a felmérések szerint az igazgatóság körzetében a gazdaságok az öntözési lehetőségnek mindössze 60-65 százalékát használják ki. /mti/

--

bb. 18. négyezer sokgyermekes család tanéveleji gondjain enyhítenek vas megyében

vid/ká/rj -cz

1973. augusztus 30.

négyezer vas megyei nagy családhoz viszi a postás ezekben a napokban a vállalatok, intézmények, szövetkezetek tanévkezdésre kiutalt segélyeit. három évvel ezelőtt a megyei tanács és a szakszervezetek megyei tanácsa kezdeményezésére széleskörű akció indult a háromnál több gyermeket nevelő családok és a gyermekeiket egyedül nevelő édesanyák támogatására. a munkahelyek kollektív szerződésükbe rögzítették a segítség módját és összegét, amit a részesedési alapról utalnak ki.

a remix rádiótechnikai vállalat szombathelyi gyáregysége 102 nagy család tanéveleji gondjait enyhíti. a rendelkezésre álló 135 000 forintot úgy osztják el, hogy a három iskoláskorú gyermeket nevelő családok ezer - amennyiben ennél több iskoláskorú gyermekük van, gyermekenként további ezer forintot kapnak. ahol az édesanya a családfő, iskolás gyermekenként ezer forintot fizetnek ki. /mti/

--

B.25 rj

- 14 -

bb. 19. elutazott stanley haidasz

rj - cz

1973. augusztus 30.

néhánynapos magyarországi tartózkodás után, elutazott stanley haidasz kanadai államminiszter, aki rosta emfőnek, a kulturális kapcsolatok intézete elnökének meghívására látogatott hazánkba. /mti/

--

bb. 20. közlekedési balesetek vidéken

tm/rj -cz

1973. augusztus 30.

hajdu-bihar megyében berekböszörmény határában szabó béláné 24 éves segédmunkás, helyi lakos kerékpárral szabálytalan kanyarodás közben összeütközött egy személyautóval. a baleset következtében a kerékpáros a helyszínen meghalt.

veszprém megyében herend határában zacsovics imre 26 éves gépkocsivezető, ravaszdi lakos tehergépkocsival vontatta a bertalan józsef 22 éves gépkocsivezető, szentgáli lakos felügyelete alatt lévő teherautót. a lejtős utszakaszon fékezés következtében a vonórúd megcsuklott, és a vontatott tehergépkocsi jobbra kibillenne elütötte a távolsági autóbusszmegállóban várakozó csajági sándor 62 éves gépész veszprémi lakost, és müller lajosné 52 éves háztartásbeli herendi lakost. a baleset következtében csajági sándor olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt. müllerné súlyos sérüléssel került kórházba. az eljárás folyamatban van. /mti/

--

bb. 21. együttműködési megállapodás az országos találmányi hivatal és a szakszervezetek szolnok megyei tanácsa között

vid/ká/rj -cz

1973. augusztus 30.

együttműködési megállapodást kötött az országos találmányi hivatal és a szakszervezetek szolnok megyei tanácsa. a megállapodás szerint kölcsönösen tájékoztatják egymást az aktuális ujitási és iparjogvédelmi kérdésekről, közös szervező és oktató munkával megteremtik a megyei iparjogvédelem szakembergárdáját. a találmányi hivatal szakmai segítséget nyújt a megye ujitási mozgalmának tovább fejlesztéséhez. az együttműködésnek különös jelentőséget ad, hogy szolnok megyében növekedett az ipari üzemek száma. a munkáslétszám csaknem kétszeresére emelkedett és eléri az ötvenhat ezret. a megye állami és szövetkezeti ipara évente mintegy tíz milliárd forint értékű terméket állít elő, s ezzel a mezőgazdasági megye az iparilag közepesen fejlett megyék sorába zárkozott fel. /mti/

--

10.40 rj

- 15 -

bb. 22. hazaérkezett

tr/rj -cz

1973. augusztus 30.

az mszbt háromtagú küldöttsége, amely magyar andrásnak, az országos elnökség tagjának vezetésével a szovjet-magyar baráti társaság meghívására egy hetet töltött a szovjetunióban. a delegációt a ferihegyi repülőtéren dr. kolubej tiber, az mszbt országos elnökségének tagja fogadta. ott volt i. i. bagyul, a budapesti szovjet nagykövetség első titkára. /mti/

--

bb. 23. koszoruzás

gk/rj -cz

1973. augusztus 30.

pollack mihály, a reformkor nagy építőművésze születésének 200. évfordulóján tahitófalu síremlékén a magyar építőművészek szövetségének elnöksége nevében dr. gerő lászló állami-díjas és dr. rados jend ybl-díjas építészek koszorút helyeztek el. /mti/

--

bb. 24. óvodát, kollégiumot adtak át szabolcs megyében

vid ká/il cz

1973. augusztus 30.

csütörtökön szabolcs-szatmár megyében több oktatási létesítmény műszaki átadását kezdték meg, illetve fejezték be. nyiregyháza déli ipartelepén elkészült a száz személyes óvoda amelyet a papíripari vállalat nyiregyházi hullámdoboz- és zsákgyára építtetett. mátészalkán az esze tamás gimnázium és szakközépiskola 80 személyes kollégiumának műszaki átadására került sor. a volán ötös számú nyiregyházi vállalatánál korszerű tanműhelyt adtak át, amelyben 180 ipari tanuló gyakorlati oktatására nyílik lehetőség. nyiregyházán megkezdtek a bessenyi györgy tanárképző főiskola új, 300 személyes kollégiumának műszaki átadását. építésére 15 millió forintot költöttek, s az eredeti határidő előtt két hónappal készült el. /mti/

laz

--

- 16 -

felhasználható: 16.30 ótán

bb. 25. kiállítás nyiregyházán a sóstói művésztelepen készült alkotásokból

vid ká/il cz

1973. augusztus 30.

a sóstói művésztelep múltja és jelene címmel képzőművészeti kiállítás nyílt csütörtökön nyiregyházán, a képcsarnok benzur-termében. a tárlaton több mint 40 festményt és 20 grafikát mutatnak be azokból az alkotásokból, amelyek az első művésztelep megnyitásától napjainkig sóstón készültek. /mti/

--

bb. 26. budapesti közlekedési balesetek

il cz

1973. augusztus 30.

budapesten a 16. kerület széchenyi utca és imre utca kereszteződésében zöld teréz 71 éves nyugdíjas, budapesti lakos szabálytalan helyen haladt át az uttesten és egy tehergépkocsi elütötte. zöld teréz kórházba szállítás után belehalt sérüléseibe.

csányi imre 43 éves gépkocsivezető, budapesti lakos a 9. kerület illatos ut 19-23 szám előtt tehergépkocsival szabálytalanul kanyarodott, aminek következtében összeütközött egy motorkerékpárral. füzesséry attila 26 éves technikus, budapesti lakos, a motorkerékpár vezetőjét súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállították mentők kórházba.

a 11. kerületben a budaörsi ut és a sasadi ut kereszteződésében levő kijelölt gyalogátkelőhelyen dr. hajnal mária 65 éves orvos, budapesti lakos személygépkocsijával elütötte oláh györgy 51 éves háztartásbeli, tárnoki és pápai Antal 66 éves nyugdíjas, budapesti lakosokat. oláh györgyét súlyos, de nem életveszélyes, pápai antalt könnyű sérüléssel szállították a mentők kórházba. dr. hajnal mária ellen eljárás indult.

a 18. kerületben a vörös hadsereg utja 365. szám előtt szabálytalan helyen haladt át az uttesten tógyer sándor 39 éves budapesti lakos és egy 135 -ös autóbusz elütötte. súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

/folyt.köv./

- 17 -

bb. 26./ budapesti folyt./ 11

szabálytalan helyen, figyelmen kívül haladt át az uttesten a 19. kerület nagykörösi ut és zrinyi utca kereszteződésében gaál miklós 28 éves segédmunkás, budapesti lakos és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba./mti/

--

bb. 27. szakszervezeti küldöttség utazott bukarestbe

11 cz

1973. augusztus 30.

gáspár sándornak, az mszmp pb tagjának, a szot főtthkárának vezetésével csütörtökön a román szakszervezetek általános szövetségének meghívására magyar szakszervezeti küldöttség utazott bukarestbe. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren földvári aladár, a szot elnöke és nemeslaki tivadar, a szot titkára bucsuztatta./mti/

--

bb. 28. budapestre érkezett berlin főpolgármestere

tm/zs/11 cz

1973. augusztus 30.

szépvölgyi zoltánnak, a fővárosi tanács elnökének meghívására csütörtökön négytagú küldöttség élén budapestre érkezett herbert fechner, berlin főpolgármestere, feleségével. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren szépvölgyi zoltán a fővárosi tanács elnöke, továbbá a fővárosi tanács több más vezetője és a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének képviselői fogadták./mti/

--

- 18 -

bb. 29. az szbt elnökségének ülése

t sl/tr/ie/11 cz

1973. augusztus 30.

a szakszervezetek budapesti tanácsának elnöksége csütörtökön több közérdekű kérdésről tárgyalt.

foglalkozott a dolgozók lakásépítkezéseinek vállalati támogatásával, megállapítva, hogy a novemberi párthatározat és az azt követő kormányrendelet óta nagymértékben megnőtt az érdeklődés a telepszerű lakásépítések iránt. a vállalatok jelentős része a negyedik ötéves terv kezdete óta számottevő összegeket szán az építkezések támogatására. az ötéves terv időszakára 26 500 lakás építését tervezték a fővárosban magán-erőből, eddig 14 287 készült el. a telepszerű építkezéseknél azonban jelentős elmaradás tapasztalható, amelynek behozásához nagy segítséget jelenthet a fokozott vállalati támogatás és az építkezések jobb megszervezése. a fővárosban 450 vállalat és intézmény a negyedik ötéves tervben 1.4 milliárd forinttal kívánja segíteni a dolgozók lakásépítését, ennek az összegnek arányos részét azonban nem tudták felhasználni megfelelő építési terület és építési kapacitás hiánya miatt. 420 millió forintos vállalati támogatással 1971-72-ben 734 család jutott új otthonhoz. az állam által nyújtott kedvezmények, az új pénzügyi és hitelfeltételek lehetővé teszik, hogy az 1976-80-ra előzetesen megtervezett vállalati alapokból 30 000 fővárosi dolgozót segítsenek lakáshoz. ehhez azonban az szükséges, hogy az építkezéseket nagyobb szervezettséggel készítsék elő. az elnökség több javaslatot terjeszt illetékes szervek elé, amelyben az építési terület előkészítését, a kapacitás biztosítását, az építkezések megfelelő koordinálását szorgalmazza.

a szakszervezetek budapesti tanácsa a kisz budapesti bizottságával közösen munkás- és ifjúsági lakásépítő szervezetek létrehozását határozta el, ugyanakkor a két szerv a munkás- és ifjúsági lakásépítkezések fölött védnökséget vállal. kísérletképpen már működik egy munkás és ifjúsági lakásépítő szervezet a 16. kerületben, ahol 1976-ig 1357 lakás épül. a szakszervezeti és kisz-szervek itt már közreműködtek az építési terület megszerzésében, valamint a közművesítéshez és a járulékos létesítményekhez szükséges költségek előteremtésében. a vállalati támogatású építkezések megfelelő szervezeti kereteinek kialakítására is lépéseket tettek. ehhez a szövetség segítséget nyújtott azzal, hogy néhány hónapja a szövetség keretein belül létrehozta a budapesti beruházó irodát. az iroda vállalja a vállalati támogatással és szervezeteti keretekben lebonyolított építkezések generál-beruházói feladatait, továbbá a vállalatok kapacitásainak koordinálását és megfelelő hasznosítását.
/folyt.köv./

12.45/11

- 19 -

bb. 29./ szbt folyt./ 11

az szbt elnöksége a járványos gyermekbénulás átesettek helyzetével is foglalkozott. örvendetesnek tartja, hogy a járványos gyermekbénulás hazánkban gyakorlatilag megszűnt. fontos feladat viszont, hogy az illetékes szervek segítsék azt az 1700 fiatal, akik 1953-1959-ben a nagy járványok idején átesetek ezen a betegségen és lényegében most lépnek ki az életbe. a fővárosban három intézet áll a mozgásukban korlátozottak rendelkezésére, az egyikben 6-16, két másikban 16-30 éves korig^V összesen 350 fiatal elhelyezését teszi lehetővé. az intézetekben megfelelő orvosi ellátást, gimnáziumi és szakközépiskolai képzést kapnak, a lányok részére gyors és gépirói oktatást szerveztek. több ipari tanulóintézetben kertész, műszerész, ötvös órák, női szabó szakmát tanulhatnak. a kézműipari vállalat 445 mozgássérült fiatalnak biztosít megfelelő munkát a helyzet mégsem kielégítő. rendezetlen például a családban élők szakorvosi ellátása, utókezelése. a súlyos betegségen átesettek helyzetét sokan nem értik meg, nem nyújtanak kellő támogatást. munkához jutásuk még megfelelő iskolai végzettség és szakképzettség esetén is nehéz, sok utánjárást, segítséget intézkedést igényel.

az szbt elnöksége javasolja, hogy a betegségen átesetteket az egészségügyi szervek rendszeresen ellenőrizzék, biztosítsák az arra rászorulóknak a kórházi, vagy szanatóriumi utókezelést. növeljék a bentlakásos szociális intézmények befogadóképességét, s gondoskodjanak a betegségen átesettek képzettségének megfelelő rendszeres foglalkoztatásáról. növeljék a mozgássérültek számára nélkülözhetetlen trabant-hycomat gépkocsik behozatalát.

a gépjárművek vásárlásakor részesítsék előnyben a mozgássérülteket, illetve a mozgásukban korlátozott gyermekek szüleit. nyújtson számukra nagyobb hitelt, a gépkocsik fenntartásához adókedvezményt, esetenként adómentességet. az szbt a szakmai szakszervezeteknek ajánlja, hogy segítsék a mozgásukban korlátozottak beilleszkedését a társadalomba. a vöröskereszt budapesti szervezete a többi között azzal segíthet, ha megszervezi a mozgássérültek három budapesti intézményének patronálását és támogatja a mozgássérültek országos szövetségének munkáját./mti/

10/14⁰⁰
--

- 20 -

veszik fel az arra rászorulókat. e három intézet

bb. 30. termelőszövetkezeti husüzem ercsiben

vid ká/11 cz

1973. augusztus 30.

az ercsi „béke” termelőszövetkezetben csütörtökön üzembe helyezték az új vágóhidat és husfeldolgozó üzemet. a közös gazdaság saját kivitelezésben 1.5 millió forintos beruházással, évi 3500 sertés feldolgozására alkalmas kombinátot épített, amely ellátja a nagyközség és a környező települések lakosságát. a husfeldolgozóban hetente negyven mázsa töltelékárut is készítenek. a termelőszövetkezet a kombinát épületében husüzletet és pecsenyesütőt is nyitott./mti/

--

bb. 33. a belföldi szerkesztőség anyagainak jegyzéke aug. 30-án 13.00 óráig

se/11 cz

1. tananyag csökkentés
2. tájékoztató az iskolaköpeny ellátásról
3. seregélyek
4. nyitás előtt a színházak
5. zenei versenyek
6. tv őszi műsora
7. ólomkrisztály export
8. nyelvtanfolyamok
9. hangolnak a szarvasbikák
10. rablásért szabadságvesztés
11. gépimport
12. videoton hangdobozok
13. diákotthon munkásgyermek
14. szanálás szerződéssel
15. diákotthon munkásgyermeknek
15. pipereszappan
16. tanyai diákotthonok
17. vízjogi engedélyeket vontak vissza
18. tanévkezdésre segélyek
19. elutazott haidasz
20. balesetek vidéken
21. megállapodás a találmányi hivatal és a szolnok megyei szaktanács között
22. hazaérkezett az mszbt küldöttsége
23. koszoruzás
24. kollégiumot adtak át szabolcsban
25. áll. nyiregyházán.

/folyt.köv./

- 21 -

13.00/11

10/14⁰⁰

bb.33./ belső földi folyt./ il

- 26. balesetek bpesten
- 27. szakszervezeti küldöttség utazott bukaresztbe
- 28. bpestre érkezett fechner
- 29. az szbt elnökségének ülése
- 30. tsz-huslüzem
- 31. lift slab-rendszerű építkezés
- 32. időjárás
- 33. hírnegyzők

bb. 31. Lift slab rendszerű építkezés székesfehérvárott - az első ház az építőké lesz

vid/ká/rj -cz

1973. augusztus 30.

új építési technológiát - ugynevezett lift slab módszert - próbálnak ki székesfehérvárott, a fecsképarti-lakótelepen, a fejér megyei állami építőipari vállalat munkásai. a bolgár licenc alapján alkalmazott építési mód lényege, hogy az épületek betonfödémait a földszinten egymásra öntik, s az öntés után hidraulikus emelőberendezésekkel megfelelő magasságba emelik. egy-egy emeleten tartófalak, harminc oszlopon nyugszik a födém. a lift slab eljárás előnye, hogy az épületek gazdaságosabban, gyorsabban elkészíthetők, mint a hagyományos építési móddal készülők. kevesebb szaluzásra van szükség, s csökken a szállítási költség is. előnye továbbá, hogy mivel egy-egy emeleten nincsenek tartófalak, nagyobb lehetőséget biztosít az építésszeknek a lakótér elrendezésére.

az új módszerrel épülő első lakóház az építőké lesz: a fejér megyei állami építőipari vállalat munkásai költöznek majd az első épületbe. /mt1/

-- Vermeleten

bb. 32. időjárásjelentés

rj -cz

1973. augusztus 30.

a meteorológiai intézet jelenté 1973. augusztus 30-án, csütörtökön, 13. órakor:

kevesebb helyen eső

a kárpát-medence és a balkán-félsziget felett nagy nedvességtartalmu, mérsékelt meleg levegő örvénylik magára hagyva. határa általában felhős az ég, többfelé esik az eső, elszórtan záporok, zivatarok alakulnak ki. felhős, többfelé esős időt okoz európa nyugati és északi államaiban is a nyugat felől áramló hűvös, óceáni származású levegő. csendes, napos, száraz időt csak a földközi-tenger nyugati medencéjéből és a szovjetunió európai területének déli feléről jelentettek.

/folyt.köv./

13.05 rj

12/14

- 22 -

bb. 32. /időjárásjelentés... folyt./rj

házánkban szerdán erősen felhős, vagy borult volt az ég, így számottevő napsütés sehol sem alakulhatott ki. sokfelé esett az eső. a lehullott csapadék mennyisége többfelé elérte az 5-10, helyenként a 10-20, berettyóújfalun a 21 mm-t. a hőmérséklet napközben a dunántúlon csak 15-20, máshol általában 20-25, az északkeleti határvidéken 25-27 fokig emelkedett. csütörtökre virradó éjszaka 14-18 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt ismét felhős vagy borult volt az ég, többfelé esett az eső. 11 órára 17-22 fokig emelkedett a hőmérséklet.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 18,5 fok volt, a százéves átlagnál 1.5 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 20 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 21 fok volt.

a duna vizállása budapestnél 142 cm.

várható időjárás péntek estig:

időnként felszakadozó felhőzet, szórványosan előforduló esőkkel, zivatarral.

éjszaka gyenge, napközben kissé megélénkülő, változó irányú szél.

erős hajnali párásság, egy-két helyen köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 11-16, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 21-26 fok között. *nappali*

távolabbi kilátások kedd reggelig:

felhőátvonulások, főként az időszak elején többfelé eső, helyenként zivatar. szeles, az évszakhoz képest hűvös idő. legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 10-15 fok között. legmagasabb nappali hőmérsékletek 19-24 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 70 százalékán várható.

/mt1/

--

13.10 rj

Tö14¹⁰

- 23 -

bb. 34. október 10-én kezdődnek a műszaki könyvnapok - sajtótájékoztató a zeneművészek klubjában

t/r6/fk/rj zs -cz

1973. augusztus 30.

október 10. és 31. között tizenkettedik alkalommal rendezik meg a műszaki könyvnapokat. csütörtökön a zeneművészek klubjában Fischer Herbert, a műszaki könyvkiadó irodalmi vezetője ismertette a könyvnapokra megjelenő köteteket. ebben az évben nyolc kiadó 45 könyve jelenik meg, csaknem 300 ezer példányban. az országos megnyitót október 9-én az egyesült izzóban lesz, a vidéki megnyitónak október 11-én salgótarján ad otthont. a könyvnapok ideje alatt több mint száz üzemben szerveznek könyvankétokat, író-olvasó találkozókat, könyvbemutatókat és könyvvásárokat.

az utóbbi néhány év műszaki könyvnapjainak számadatait vizsgálva megállapították, hogy növekszik a szakirodalom iránti társadalmi igény, s az idei könyvnapokra megjelenő művek jórésze olyan témát dolgoz fel, amelyeket korábban - könyvnapok alkalmával - javasoltak a gyárak, üzemek, intézmények tervezői, technikusai, illetve munkásai. a most megjelenő 45 mű a tudományok széles területét fogja át, így az automatikát, az elektronikát, az elektrotechnikát, az építészeti-építőipart, a fotót, a gépészetet, illetve gépipart, a híradástechnikát, a közlekedést, a matematikát, a textilipart, a vegyipart és a kémiai. a kiadványokat két fő témakör jellemzi: az egyik: a különféle gazdasági-technológiai eljárások hatékonyságának fokozása, a másik: a számítástechnika. a könyvnapok évről-évre növekvő jelentőségét és sikerét igazolja az a tény, hogy 1971-ben 5 millió forintért, 1972-ben 5 és félmillió forintért vásároltak könyvet, s a több esztendőre szóló statisztikák szerint a műszaki könyvnapok forgalma általában 10-12 százalékkal növekszik. /mt1/

bb. 35. cipőbörze

vid/rj -cz

1973. augusztus 30.

az alföldi cipőgyár csütörtökön - üzlettársánál - a budapesti divattervező vállalat bemutató termében rendezte meg a hagyományos cipőbörzét. a vevők, a nagykereskedelmi vállalatok képviselői, 120 modell közül válogathattak. a kollekció a gyár 1974. évi tavaszi felnőtt és gyermekcipő kínálatát mutatta be. e szerint a hétköznapi cipőt gyártó üzem tervezői továbbra is - a divat követése mellett - a kényelmes, praktikus viselést tartották szem előtt. különösen a gyermekcipők gyártására fordítottak nagy gondot. a börzén több mint félmillió pár cipőt kötött le a kereskedelem a jövő év első felére. /mt1/

13.25 4r

10/14³⁵

- 24 -

bb. 36. kapjon hatékonyabb szerepet a biztonságtechnika az oktatásban - véget ért a felsőoktatási intézmények hatodik országos munkavédelmi ankétja.

vid/rj -cz

1973. augusztus 30.

csütörtökön a miskolci nehézipari műszaki egyetemen befejeződött a felsőoktatási intézmények hatodik országos munkavédelmi ankétja. a minisztériumok, a szakszervezetek, valamint az oktatási intézmények részéről a kétnapos tanácskozáson megközelítőleg négyszáz, biztonságtechnikai kérdésekkel foglalkozó szakember vett részt.

a tanácskozást ágazatonként, négy szekcióban folytatták, ahol a legsikerültebb pályamunkák készítői tartottak előadást.

a szekció ülések vitájában felszólalók foglalkoztak többek között azokkal az igényekkel, amelyet a különböző ipari-mezőgazdasági üzemek támasztanak az oktatással szemben, és azzal, hogy a jelenlegi egyetemi oktatás miképpen elégíti ki ezeket az igényeket. megvitatták az oktatás személyi és tárgyi feltételeit és javasolták a korszerű oktatástechnikai eszközök felhasználását az eredményes képzés érdekében. kívánságként merült fel, hogy az egyetemi hallgatók gyakorlati idejük alatt ismerjék meg az üzemek munkavédelmi szabályzatát, s diplomatervük kidolgozásánál annak biztonságtechnikai vonatkozásait is oldják meg.

a záróülésem a szekció-elnökök beszámolóit követően számos ajánlást fogadtak el. a felsőoktatási munkavédelmi bizottság tovább szélesíti kapcsolatait, s újabb intézményeket, szervezeteket von be tevékenységébe. lépéseket tesznek egy-egy szakterület munkavédelmi oktatási anyagának korszerűsítésére. felkérlik a magyar tudományos akadémiát: részesítse támogatásában a munkavédelmi tudományos kutatást végzőket.

javasolták: szélesítsék kapcsolataikat a szocialista országok hasonló intézményeivel.

az ankét anyagát nyomtatásban is megjelentetik. /mt1/

13.30 rj

10/14³⁵

- 25 -

bb. 37. túlhaladták a százezer métert az alföldi olajbányászok

vid/kz/rj -cz

1973. augusztus 30.

a nagyalföldi kutató és feltáró üzem olajbányászai az év első nyolc hónapjára előirányzott kilencvennyolcezer méterrel szemben augusztus végéig százötezer métert furtak le a föld gyomrába, hétezer méterrel túlszárnyalták az előirányzatot. a rétegvizsgálatok még ennél is kedvezőbben alakultak. csaknem négyszáz réteget vizsgáltak meg, hetvennyolccal többet, mint amit a program előírt. a kutatások nyomán jelentős új olajlelőhelyeket is feltártak. a nagyobb szénhidrogén kincssel kecsegtető furások szerkezetét tovább kutatják. az év első nyolc hónapjának sikeréhez tartozik még, hogy csökkent a műszaki balesetek száma, emiatt csak minimális idő esett ki a termelésből. /mti/

--

bb. 38. 1973 ősz-tél - a budapesti ruházati szövetkezetek és az okisz labor divatbemutatója

t/ol/tr/rj 1e -cz

1973. augusztus 30.

a budapesti ruházati szövetkezetek és az okisz labor az idén is megrendezi hagyományos őszi-téli szezonnyitó divatbemutató sorozatát. a legújabb modellek első seregszemléjét csütörtökön a duna intercontinental szállóban tartották meghívott közönség és az újságírók számára. a felvonultatott mintegy 70 modell minta az ország méretes szövetkezeti divatszalonjaiban rendelhető öltözékek köréből. csütörtökön csupán válogatást adtak abból a lényegesen bővebb kollekcióból, amelyet szeptember 1-5 között ugyancsak a hotel intercontinentalban láthat majd az érdeklődő közönség.

a bemutató tanúsága szerint a kabátok formai változása nem jelentős. továbbra is divat a rétingot, a válltól bővülő tömöttvállú fazon, raglán-, félraglán és bevart ujjakkal, változó méretű gallérokkel, övvel vagy anélkül.

/folyt.köv./

13.35 rj

10/14²⁵

- 26 -

bb. 38. 1973 ősz-tél... 1. folyt./rj

a kosztümök újdonsága, hogy egyenes hatást keltve követik a férfizakók vonalait. kosztümkabátokhoz haragos, hajtásokkal bővített szoknyát, vagy nadrágot ajánlanak, a nadrágokhoz pedig szőrméből, műszőrméből, vagy posztóból készült bővülő vonalú hosszabb-rövidebb kiskabátokat.

a ruhák a huszas évek divatstílusát idézik, a bluzok népies motívumokkal és formamegoldással készültek.

a férfi divat jellemző újdonsága a szélesen ívelő rever, a nyerges válllap és a karcsusítás. a nadrágok bővebbek, párhuzamos vonalúak, gyakran hajtókával.

a tervezők gondoltak a kicsinyekre is: izléses, jól öltöztető, többrészes összeállításokat ajánlottak számukra. /mti/

--

bb. 39. sugárvédelmi tanácskozás

k/sb/tr/rj 1e -cz

1973. augusztus 30.

az ember környezetének sugárvédelmét tüzték napirendre azon a tanácskozáson, amelyet szeptember 3-tól 7-ig a nemzetközi atomenergia ügynökség rendez budapestben. a nemzetközi találkozón 14 európai ország, továbbá Kanada és az Egyesült Államok szakemberei vesznek részt, s képviselteti magát az egészségügyi világszervezet is. a fontos szakmai tanácskozást dr. Straub f. Bruno akadémikus, az országos atomenergia bizottság elnökhelyettese, a nemzetközi atomenergia ügynökség tudományos tanácsadó testületének tagja nyitja meg. /mti/

--

bb. 41. klubot avattak a Kiskisalföldi gépgyár fiataljai

vid/fm/rj -cz

1973. augusztus 30.

az élelmiszeripari berendezés- és gépgyártó vállalat győri Kiskisalföldi gépgyárának kisz-fiataljai csütörtökön felavatták új klubjukat. a vállalatvezetőség mintegy 40 ezer forinttal, a fiatalok és a párttagok ugyanilyen értékű társadalmi munkával, a vállalati szakszervezeti bizottság pedig ugyancsak anyagiakkal járult hozzá a klub létrehozásához, amelyben televízió, rádió, magnetofon, és különböző játékok állnak a fiatalok rendelkezésére. /mti/

--

13.40 rj

10/14²⁵

- 27 -

bb. 40. társadalmi összefogással új óvodák szombathelyen

vid/kz/rj -cz

1973. augusztus 30.

százötven személyes óvodát adtak át rendeltetésének csütörtökön szombathelyen. ebben az ötéves tervben ez a harmadik ilyen új gyermekintézmény a városban. a gyors gyarapodás annak köszönhető, hogy a megyeszékhelyen központi feladattá tették az óvodai hálózat fejlesztését. a városban ugyanis az átlagosnál is nehezebb az óvodai helyzet a gyors iparosodás, a női munkahelyek számának rohamos emelkedése miatt. jelenleg csak az óvodákban így is 135 százalékos a telítettség. a gyárak, az intézmények mérlegelve a helyzetet, több mint 14 millió forint értékű támogatást ajánlottak fel óvodák építésére. így az eredetileg tervezett 800 helyett 1050 helyet tudnak biztosítani a kicsiknek a tervidőszakban.

a kiemelt óvodaépítési program keretében jövőre két új lakótelep kap óvodát. a derkovits lakótelepen ez már a negyedik, a ságvári kis lakótelepen az első óvoda lesz. a hunyadi uti új városrész 1975-ben kap óvodát.

a most átadott korszerű óvoda a város központjában, az aréna utcában várja a kis lakóit. már korábban elkészült szárnyépületével együtt összesen 340 kisgyermek ellátására képes. /mti/

--

1 óvodába jelentkezettek 66 százalékát képesek felvenni.

Néhány

felhasználható : 19. óra után

bb. 43. honvéd kantáta miskolcon

vid fm/1l cz

1973. augusztus 30.

a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese csütörtökön miskolcon a rónai sándor megyei művelődési központban bemutatta „honvéd kantáta” című műsorát. a katonai élet epizódjait, valamint a régi magyar népszokásokat bemutató műsort ózdon is előadja a fennállásának 25. évfordulóját az idén ünneplő együttes. /mti/

--

- 28 -

13.48/1l

10 1500

felhasználható: 17. órákor

bb. 42. bényi lászló festőművész kiállítása miskolcon

vid fm/1l cz

1973. augusztus 30.

a képcsarnok vállalat miskolci szőnyi istván termében csütörtökön megnyílt bényi lászló festőművész kiállítása. a „mediterrán tájak” című tárlaton a művésznek az adriai partokat olaszország és görögország tájait, embereit megörökítő mintegy 40 alkotása látható.

a megnyitón csabai kálmán munkácsy díjas festőművész mondott beszédet. /mti/

--

felhasználható 17 órától

bb. 44. cziráki lajos festőművész kiállítása

vid fm/1l cz

1973. augusztus 30.

a képcsarnok vállalat győri bemutató termében csütörtökön megnyílt cziráki lajos festőművész kiállítása. a több hazai és külföldi kiállításon sikeresen szerepelt győri művész tárlatán 23 olajfestmény látható. /mti/

--

bb. 45. az emberi jogok és a haladás nevében - a magyar dolgozók elítélik az uruguay-i haladó erők üldözését

v vid ol/kz/1l cz

1973. augusztus 30.

a magyar közvéleményben széleskörű érdeklődést illetve aggodalmat váltott ki az a támadás, amelyet a szélsőséges jobboldali erők indítottak dél-amerikában a haladó erők ellen. érzékenyen reagált közvéleményünk az uruguay-i helyzet alakulására is, ahol harcot indítottak a kommunista párt és a haladó erőket tömörítő széles front ellen. a parádsasvári üveggyárban, a kiskunfélegyházi vegyipari gépgyárban, a jászberényi hűtőgépgyárban és csepelen nagyszámu résztvevővel tiltakozó munkásgyűlések zajlottak le.

/folyt.köv./

- 29

10 1500

bb. 45./ az emberi folyt./ il

a parádsasvári munkásgyűlés résztvevői az országos béketanácsához küldött táviratukban többek között hangsúlyozták, hogy mély megdöbbenéssel értesültek azokról a súlyos eseményekről, amelyek uruguayban történtek és történnek. „elítéljük - hangzik a továbbiakban a távirat - azokat a politikai akciókat, amelyek sértik a nép alapvető politikai jogait, akadályozzák a munkásosztály szervezeteinek, a kommunista pártnak, a szakszervezeteknek a nép egységes haladó szervezetének, a széles frontnak működését. teljes szolidaritásukról biztosítjuk az alkotmányos jogok helyreállításáért a demokratikus szabadságjogok visszaállításáért küzdő tömegeket és szervezeteket. támogatjuk mindazok harcát, akik uruguay haladását nemzeti függetlenségét szolgálják. követeljük seregni tábornok és a széles front más vezetőinek azonnali szabadonbocsátását,,.

a kiskunfélegyházi vegyipari gépgyár munkásainak tiltakozó gyűlésén a résztvevők az országos béketanácsához küldött táviratukban hangsúlyozták: „ebben a súlyos helyzetben teljes szolidaritásunkról biztosítjuk azokat az erőket, amelyek a haladásért, a demokratikus szabadságjogok helyreállításáért, az alkotmányosság visszaállításáért küzdenek uruguayban. teljes mértékben támogatjuk az uruguay-i haladó erőket, a kommunistákat, a széles front híveit, a munkásokat, a parasztokat, a haladó értelmiségieket, a katonákat, mindazokat akik erősíteni kívánják uruguay függetlenségét. uruguay-i elvtársainkkal együtt követeljük seregni tábornok és a széles front más vezetőinek szabadlábba helyezését,,.

a jászberényi hűtőgépgyár központi előadótermében lezajlott fró hangulatu munkásgyűlésen hangsúlyozták, hogy a nagyüzem több mint ötezer dolgozója teljes szolidaritást vállal a demokratikus szabadságjogokért küzdő dél-amerikai népekkel, köztük az uruguay-i dolgozókkal. a nagygyűlés résztvevői az országos béketanácsához küldött táviratban többek között a következőket juttatták kifejezésre: dél-amerika több államában kialakult súlyos helyzet ismeretében teljes szolidaritásunkról biztosítjuk azokat az erőket, amelyek a haladásért, a demokratikus szabadságjogokért, az alkotmány visszaállításáért küzdenek az óceánon túl. teljes mértékben támogatjuk az uruguay-i kommunista pártot, a széles front híveit. követeljük, hogy biztosítsák az uruguay-i kommunista párt zavartalan működését seregni tábornokot és a széles front más vezetőit pedig helyezték szabadlábba, hogy megvalósíthassák az uruguay-i nép jogos követeléseit,,.

/folyt.köv./
14.25/11

1015

- 30 -

bb. 45./ az emberi 2. folyt./ il

a csepel vas- és fémművek szerszámgépgyárában tartott lelkes hangulatu munkásgyűlésen több mint félezren vettek részt. mély és felháborodással ítélték el az uruguayi kommunisták és más baloldali, haladó gondolkodású hazafiak üldözését, letartóztatását. a gyűlés résztvevői az országos béketanácsához eljuttatott alábbi tiltakozó táviratba foglalták véleményüket.

„a csepel vas- és fémművek dolgozói élénk figyelemmel kísérik a dél-amerikai népet, köztük az uruguayi haladó erők harcát, a függetlenségért, a demokratikus szabadságjogokért. munkásgyűlésünkön egységesen elítéljük azokat akik minden eszközt felhasználnak a haladás kibontakozása ellen - hangzik a távirat, majd így folytatódik: mi, a csepel vas és fémművek munkásai teljes szolidaritásunkról biztosítjuk mindazokat az erőket, amelyek a haladásért, a demokratikus szabadságjogok helyreállításáért, az alkotmányosság visszaállításáért küzdenek uruguayban. teljes egészében támogatjuk uruguayi kommunista elvtársainkat, a széles front híveit: munkásokat, parasztokat, haladó értelmiségieket, katonákat, akik erősíteni kívánják uruguay nemzeti függetlenségét, harcban állnak az alapvető emberi jogok megvédéséért. uruguayi elvtársainkkal, barátainkkal együtt követeljük seregni tábornok és a széles front más vezetőinek szabadlábba helyezését,,./mti/

felhasználható a minisztertanácsi kommuniké után

bb. 46. a népgazdaság első félévi fejlődése

1 sl/gk/1e/il cz

1973. augusztus 30.

a minisztertanács csütörtöki ülésén megállapította, hogy az év első felében a népgazdaság általában a tervezettnél megfelelő irányban fejlődött, a gazdálkodás eredményei kedvezőek, sőt néhány területen a tervezettnél meg is haladják.

az országos tervehivatal összegezése szerint a termelés a fő ágazatokban a tervezett ütemben vagy annál némileg gyorsabban növekszik. az első félévben az ipari termelés 7, az építőipari termelés pedig 3 százalékkal volt nagyobb, mint egy évvel korábban. a mezőgazdaságban jók a termés kilátások. a legfontosabb termékek közül - a sértéshus és a zöldség-gyümölcsfélék kivételével - a tervezettnél nagyobb termelés várható.

/folyt.köv./

14.30/11

NA 1510

- 31 -

bb. 46./ a népgazdaság folyt./ 11

javult a termelés hatékonysága, különösen a munka termelékenységére emelkedett. a termelővállalatok jobban alkalmazkodnak a kereslethez, ami nemcsak a belső ellátás javítását, hanem az export gyors növekedését is lehetővé tette. a termelés növekedése és a hatékonyság javulása nyomán a nemzeti jövedelem 1973-ban a tervezettnél gyorsabban, 4,6 százalékkal helyett mintegy 6 százalékkal nő.

a termelés és a nemzeti jövedelem emelkedése lehetővé teszi, hogy a lakosság fogyasztása a tervezett ütemben, vagyis körülbelül 5 százalékkal emelkedjen. a fogyasztás növekedését megalapozza hogy a vállalati bérfejlesztések és a központi bérpolitikai intézkedések eredményeként a reálbérek és a reáljövedelmek a tervezett ütemben emelkednek. az év közben hozott kormányzati intézkedések biztosítják, hogy a fogyasztói árszínvonal növekedése ne haladja túl a tervezett 3,6 százalékat.

a felhalmozás, vagyis a beruházások és a készletek - a terv irányvonalának megfelelően - a nemzeti jövedelemnél lassabban növekednek. várható, hogy az év egészében a beruházások színvonala valamivel a számított alatt marad. ezen belül azonban a tervezettnél nagyobb a lakásépítés, különösen a magánlakásépítés.

dinamikusan fejlődik a külkereskedelmi forgalom. a kivitel az első félévben több mint 20 százalékkal nőtt. mind a szocialista, mind a tőkés országokba több árut szállítottunk, mint amennyivel előre számoltunk. mivel az import ennél lényegesen lassabban emelkedett, az áruforgalom egyenlege a tavalyi első félévi passzívummal szemben most aktív volt. az áruforgalom fejlődési tendenciái alapján a külkereskedelemben az év egészében is aktívum várható.

az 1973. évi eredmények tehát biztatóak, a fejlődés megegyezik a negyedik ötéves terv gazdaságpolitikai irányvonalával. több területen azonban még nem tekinthetjük kielégítőnek a fejlődést. különösen a termelés szerkezetének átalakításában, a munka- és üzemszervezés javításában, az álló- és forgóeszközök kihasználásában, a munka termelékenységének növelésében, a beruházási tevékenység hatásfokának emelésében, a költségek csökkentésében és az exportképesség fokozásában kell gyorsabban előre lépni. e kérdésekre tehát az 1973-as év még hátralevő időszakában de különösen az 1974. évi terv kidolgozásakor igen nagy figyelmet kell fordítani.

/folyt.köv./

14.35/11

NA 150

NA 152

- 32 -

bb. 46./ a népgazdaság 2. folyt./ 11

a minisztertanács a jövő évi népgazdasági terv fő kérdéseivel is foglalkozott, s megállapította, hogy annak irányelvei, - amelyeket az országos tervhivatal elnöke terjesztett elő, - összhangban vannak a negyedik ötéves terv gazdaságpolitikai céljaival. utasította a tervező szerveket, hogy az említett elvek alapján folytassák a terv részletes kidolgozását. a tervező munkában az egyik fő követelmény, hogy minél gyorsabban növekedjen a társadalmi munka hatékonysága. a terv készítésekor tehát ilyen értelemben kell kidolgozni a népgazdaság egyenletes és kiegyensúlyozott fejlődését megalapozó konkrét feladatokat. egyébként az 1974. évi népgazdasági tervet az országos tervhivatal elnöke novemberben terjeszti majd a minisztertanács elé./mti/

..

bb. 51. befejeződött az országos szám- és ügyvitelszervezési tanácskozás

vid kz/11 cz

1973. augusztus 30.

csütörtökön kiskőrösön befejeződött az országos szám- és ügyvitelszervezési tanácskozás. a gyakorlati bemutatóval, eszmecserevel egybekötött négynapos program a vártnál nagyobb érdeklődéssel zajlott. a rendezvényen, ahol a mezőgazdaság szám- és ügyvitelszervezésének gépesítése volt a téma, megállapították, hogy ma már a manuális könyveléssel szinte lehetetlen megoldani a mezőgazdasági élelmiszertermelés naprakész ügyvitelét. azokban a termelőszövetkezetekben, ahol gépekre bízta ezt a munkát is, pontosabb az információ-szolgáltatás. a gyors ügyintézés, a számadatok ismerete lehetőséget nyújt a termelés menetközbeni módosítására. az adatszolgáltatás üzemen belüli megszervezése mellett a külső tájékozódásnak is egyre nagyobb szerepe van a mezőgazdasági árutermelésben. ezt az „információéhséget”, jelzi az a sok kérdés, amely a tanácskozás fő témáján elhangzott a közzgazdasági szabályozók, hitelrendszerek értelmezéséről, gyakorlati alkalmazásáról. kitűnt az is, hogy a gazdaságok gyakran nem tudnak eligazodni az egymást követő, mezőgazdaságot érintő rendeletekben és az azokat módosító szabályozókban. a gépinformátorok ezt a szolgáltatást is pontosíthatnák, gyorsíthatnák.

a találkozó gyakorlati bemutatóval ért véget./mti/

..

- 33 -

14.45/11

NA 151

felhasználható a minisztertanácsi kommuniké után!

bb. 47. hosszutávu terv az 1976-90-es évekre

1 sl/gk/e ie -cz

1973. augusztus 30.

somogyi Lajos, az mti hirmagyarázója írja:

az országos tervhivatal irányításával több éve folynak hazánkban a népgazdaság hosszutávu tervezésének munkálatai. első lépésként az utóbbi 15-20 év gazdasági fejlődését vették mélyreható vizsgálat és elemzés alá, majd az 1971-1985 közötti tízenöt éves időszakra végeztek számításokat, alakították ki fejlesztési elgondolásokat a központi tervező szervek.

a hosszutávu népgazdasági terv alapvető feladata, hogy támpontot adjon, irányt szabjon a hosszú átfutási idejű és hatásvu társadalmi-gazdasági folyamatoknak. így elősegíti a kgst-országok hosszutávu gazdaságpolitikájának összehangolását és támpontul szolgál az ötéves tervek kidolgozásához.

a hosszutávu tervezés során olyan összefüggések kidolgozására koncentrálnak a figyelmet, mint például a társadalmpolitikai célok megvalósítását szolgáló gazdasági feladatok, a gazdasági élet leglényegesebb szerkezeti változásai, a nemzetközi gazdasági együttműködés hosszutávu fő irányainak meghatározása. a tervező munka folyamatában tárják fel a gazdasági növekedéshez szükséges feltételeket, az emberi környezet és a bioszféra védelmének alapvető irányait és feladatait, az ország területi és települési szerkezetének változásaival kapcsolatos feladatokat.

a hosszutávu tervezésben nagy a jelentősége a tudományosan megalapozott prognózisoknak, amelyek a világgazdasági környezet várható feltételeit, a tudományos és technikai forradalom alakulását, eredményeit tárják fel.

új feladatok elé állította a hosszutávu tervezést a kgst 1972. évi 26. ülészaka, amelyen a tagországok elhatározták, hogy egyöntetűen az 1976-1990-es évek közötti 15 éves időszakra dolgozzanak ki hosszutávu népgazdasági tervet. e határozatnak megfelelően a minisztertanács megtárgyalta az 1976-1990-es évekre szóló hosszutávu népgazdasági tervezés módszerét, munkaprogramját és a programban megvalósítandó munkamegosztást.

/folyt.köv./

- 34 -

NA 1515

bb. 47. /hosszutávu terv...folyt./e

eddiggi hosszutávu tervezőmunkánk az 1985-ig terjedő időszakra szól, tehát az időtávot most öt évvel ki kell terjeszteni. e feladat azonban nem csupán az eddiggi tervezőmunka meghosszabbítását jelenti. új feltételt jelent a tervezésben az is, hogy a kgst határozata nyomán a hosszutávu tervezőmunka valamennyi tagországban párhuzamosan folyik, és várhatóan mindenütt 1975-ben fejeződik be. ez lehetővé s egyben szükségessé is teszi a hosszutávu elgondolások nemzetközi egyeztetését. a kgst-országok hosszutávu tervezése a komplex program elvein alapul, figyelembe veszi annak realizálási menetét, s egyben a hosszutávu fejlesztési elgondolásokon alapuló nemzetközi együttműködéssel konkretizálja, el is mélyíti azt. a párhuzamos és összehangolt tervezés, a fő elgondolások kölcsönös kicserélése nagyobb biztonságot, szilárdabb alapot ad hosszutávu tervezésünk számára.

új feltételt jelent a tervezésben az is, hogy a következő két évben párhuzamosan folynak a hosszutávu terv és az 1976-80-as évekre szóló ötödik ötéves terv kidolgozásának munkálatai, s 1975-ben a két tervet együtt terjesztik illetékes vezető szervek elé. ennek megfelelően szoros kapcsolatban és kölcsönhatásban van a két tervezőmunka. a párhuzamosan folyó két időtávu tervezés eredményei és következtetései kölcsönösen felhasználhatók, így az ötödik ötéves terv, valamint a hosszutávu terv 1976-80-as szakaszára vonatkozó elgondolások fő vonásaikban meg-egyeznek majd egymással.

a tervmunka új szakaszában az országos tervhivatal mellett fokozottabban és szervezettebben kapcsolódnak a hosszutávu tervezésbe a minisztériumok és országos hatáskörű szervek is. jelentős feladatok hárulnak az országos műszaki fejlesztési bizottságra és a magyar tudományos akadémiára a hosszutávu terv gazdasági-műszaki és tudományos megalapozásában. valamennyi ágazati főhatóság is kidolgoz hosszutávu elgondolásokat saját ágazatának fejlesztésére.

az átfogó és az egyes témákra, területekre vonatkozó hosszutávu fejlesztési elgondolásokat, koncepciókat a terv kidolgozása során az állami tervbizottság és a megfelelő tudományos és társadalmi szervek több ízben megvitatják. /mti/

NA 1515

- 35 -

bb. 48. napirenden: az iskolák tanszerellátása - a tanért sajtótájékoztatója

t szö/tr/e zs -cz

1973. augusztus 30.

csütörtökön, az új tanév küszöbén a taneszköz- és a tanszerellátás helyzetéről tájékoztatta a sajtó képviselőit koren István, az országos tanszergyártó és értékesítő vállalat vezérigazgatója. egyebek között emlékeztetett arra, hogy a jelenlegi tanévben jelentősen csökken a tanulók túlterhelése. a tananyagcsökkentéssel együtt azonban érvényesülnie kell a pedagógiai módszerek korszerűsítésének is. ez pedig többek között azzal is összefügg, hogy mennyire tudják az iskolák szertárait gyarapítani. az általános iskolák alapvető személtető eszközzel való felszereltsége ma még egyenetlen. ennek megszüntetését célozza, hogy megvalósult a központi tanszerellátás. új tanszerjegyzékeket készítettek, amelyek a csökkentett anyagu tantervek végrehajtásához, és a módszertani korszerűsítéshez szükséges taneszközöket tartalmazták.

a tanácsok évről-évre nagyobb beszerzési hitelt nyújtanak az iskolák számára, ennek megfelelően a tanért is felkészült az igények kielégítésére. az elmúlt esztendőben 360 milliós árukészlettel rendelkezett a vállalat, 1973-ra 530 milliós árukészletet biztosítottak, vagyis közel 50 százalékkal több személtető eszközt, óvodai és iskola-butort, továbbá különböző felszerelést tudnak szállítani az oktatási intézmények számára, mint tavaly.

szoros összefüggésben a központi bizottságnak az állami oktatás helyzetéről és továbbfejlesztéséről szóló határozatával, a kormány 1973-ra 124 és félmillió forint célhitelt biztosított az általános iskolák személtető és kísérleti eszközökkel történő ellátásának javítására. a művelődésügyi minisztérium kijelölte az ugynevezett alapvető általános iskolai taneszközöket, felmérte az iskolák szükségletét és hiányát, intézkedett gyártásukról és az iskolákhoz történő eljuttatásáról. a felmérés 277 millió forintos hiányt mutatott 113féle alapvető taneszközből, különösképpen nélkülözik az iskolák a tanuló-kísérleti és audiovizuális eszközöket.

/folyt.köv./

- 36 -

NA 130

b. 48. /napirenden...folyt./e

szeptember végéig eléri a 60 millió forintot a tanért által ujonnan kiszállított taneszközök értéke. az év utolsó negyedére mintegy 35 millió forint értékű taneszköz szállítása marad hátra. az oktatási intézmények butorigénye is számottevően megnövekedett: ezért iskolai és óvodai butorokból a tavalyinál nagyobb mennyiséget biztosítottak. az ugynevezett tanulói asztalokból 14 000 darabbal többet - összesen 53 000-et - székekből 32 000-rel többet - összesen 125 000-et - tudnak az iskolák rendelkezésére bocsátani.

több újdonság is forgalomba kerül; például az óvodásoknak készült üvegmozaik és építőkészlet. az általános iskolai írás-olvasás tanításához korszerű kivitelben gyártják a betűtáblákat és a betűsineket. eddig hat új oktatófilm is elkészült, közülük kettő a gyógypedagógiai iskolák fizika oktatásához, egy az alsótagozatos környezetismerethez, kettő az élővilághoz, egy pedig a gyakorlati foglalkozásokhoz nyújt segítséget. programozott nyelvelveckék könnyítik a gimnáziumi orosz és angol nyelv tanítását, s hangszalaggal könnyítik a gyakorlást a gép- és gyorsítárstanuló diákoknak is.

a vezérigazgató bejelentette, hogy megkezdték a felkészülést az 1974-es esztendőre is. az előző években ugyanis súlyos gondot okozott, hogy az oktatási intézményeknek későn, csak az esztendő közepén adódott lehetőségük a taneszközök megrendelésére. az illetékesek most lehetővé tették, hogy az iskolák és a tanácsok - következő évi költségvetésük terhére - már az előző esztendőben rendelhessenek iskolai felszereléseket. ez az intézkedés azonban csak akkor hozza meg gyümölcsét, ha az illetékes tanácsok, iskolák idejekorán élnek is vele. /mti/

...-

bb. 50. vietnami vendégek bucsuztatása mezőkövesden

vid/e fm -cz

1973. augusztus 30.

a magyar szolidaritási bizottság vendégeként csaknem egy hónapig a mezőkövesdi zsóri fürdőn üdült a dél-vietnami felszabadítási front 60 tagu csoportja. a dél-vietnami harcosokat hazatérésük előtt csütörtökön dojsák János, a borsod megyei pártbizottság titkára és hegyi Imre, országgyűlési képviselő, a hazafias népfront megyei titkára bucsuztatta. /mti/

...-

NA 152

- 37 -

bb. 52. elutazott stanley hidasz

gk/il cz

1973. augusztus 30.

a szerkesztőségek figyelmébe: mai bb. 19-es számú hírünk teljes egészében visszavonjuk. kérjük a szerkesztőségeket, hogy a visszavont hír helyett az alábbi közleményt használják fel!!

x x x

a magyar kormány meghívására néhány napos tartozkodásra magyarországra érkezett stanley haidasz kulturális és nemzetiségi ügyekkel foglalkozó kanadai államminiszter és felesége elutazott hazánkból. itt-tartozkodása során fogadta őt nagy miklós művelődésügyi miniszter, dr. orbán lászló államtitkár és rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke. stanley haidasz számos kulturális és egészségügyi intézményünkkel ismerkedett meg budapesten és vidéken. nagy miklós művelődésügyi miniszter vacsorát adott a kanadai miniszter és felesége tiszteletére./mti/

--

bb. 55. átadták a felújított göcsej utcai iskolát

t zsu/fk/zs/il cz

1973. augusztus 30.

Ünnepélyesen átadták csütörtön a 17. kerület, göcsej utca 30. szám alatti felújított általános iskolát. a régi iskola-épület felújítása egy tanévet vett igénybe, s csaknem millió forintba került. ebből az összegből egyebek közt tornatermet, fürdőt és öltözőt, egészségügyi helyiségeket és két szertárhelyiséget építettek az iskolához.

a tágasabbá vált épületben kényelmesebben tudják elhelyezni a jövőben a napköziseket is. az egész épületben olajfűtésre tértek át e tanévtől kezdve./mti/

--

- 38 -

15.00/il

NA 150

bb.49. a pubertás-kor orvosi problémái - nemzetközi orvostanácskozás szegeden

vid/fm/a/-cz

1973. augusztus 30.

a magyar gyermekorvosok társasága és a magyar nőorvosok társasága rendezésében ,, a pubertáskor orvosi problémái,, címmel csütörtökön kétnapos konferencia kezdődött szegeden tíz ország szakembereinek részvételével.

dr.szontágh ferenc egyetemi tanár, a szegedi szülészeti és nőgyógyászati klinika igazgatója, a szegedi orvostudományi egyetem rektora nyitotta meg a tanácskozást, majd prágai tibor, a szegedi városi tanács elnökhelyettese köszöntötte a résztvevőket.

a magyar gyermekorvosok társasága elnökségének képviselőjében dr. kassai péter arról szólt, hogy a gyermekgyógyászat fogalmköre az utóbbi évtizedben megváltozott, kibővült. különböző társzalmák alakultak ki többek között azért is, hogy a serdülő korúak problémáival behatódobban, eredményesebben foglalkozzanak.

a nemzetközi gyermekgyógyász társaság nevében beriszlav berics főtitkár köszöntötte a megjelenteket, majd megkezdődtek az előadások.

az első nap előadói hangsúlyozták, hogy a civilizáció, az urbanizáció, a technika fejlődésének felgyorsulása idején a biológiai érés is meggyorsult. fiaink, leányaink szexuális érése korábban következik be, ezzel szemben a családalapítás társadalmi, gazdasági, szociális és egyéb feltételeinek megteremtése eltolódik, mert egyre többen járnak egyetemre, főiskolára és más továbbképzésre. ilymódon a biológiai és az ugynevezett társadalmi érés között nagyobb intervallum keletkezett. fokozódik tehát az a feladat, hogy a fiatalokat olyan értékrenddel vértesszük fel, amely helyes irányba, elfogadható mederbe tereli a belső, természetes ösztönöket. segíteni kell őket abban, hogy a pillanatnyi mának-élés szemléletén felülkerekedjék a személyiségformálás, a családalapításra való felkészülés. a tettekért való felelősségvállalás szemlélete a serdülő kor előtti következetes nevelés, a szülők példamutatása nagy szerepet játszik a későbbi személyiségformálásban, a pubertás-kori kisiklások megelőzésében.

/folyt.köv./

15.15/a

- 39 -

NA 150

bb.49./ a pubertás-kor.....folyt./-a

a korunkra jellemző rengeteg ingertömeg, amely az embert éri, fokozottan hat a gyermekekre, a serdülő-korú fiatalokra. klasszikus értelemben vett, a felnőttek gondjától, problémáitól távolított gyermekkor ma már szinte elképzelhetetlen. ugyanakkor kiszélesedtek a fiatalok jogai, szabadabb, gátlásmentesebben élnek. a ma társadalma jobb, emberibb, értelmesebb lehetőségeket kínál a felnövekvő nemzedéknek, de hogy ezekkel a jogokkal, lehetőségekkel helyesen tudjanak élni, ahhoz a felnőttek, a család, az iskola, a munkahely, az egész társadalom segítsége szükséges./mti/

bb.53. többhetes aszály után végre eső áztatta a határokat - már csak minimális víztartaléka volt a felső termőrétegeknek

1/jf/fk/a/-cz

1973. augusztus 30.

a mezőgazdászok hetek óta várták az esőt, amely végre a hét második felében megérkezett és országszerte több-kevesebb mértékben feltöltötte a talaj vízkészletét. hogy erre milyen szükség volt, azt jelzik az országos mérési adatok, amelyek szerint a talajok vízfelvevő képességének eddig csak 5, de legfeljebb 10 százaléka volt kihasználva. a felső termőréteg víztartaléka olyan kevés volt, hogy a növények legelőnyösebb életműködése is kérdésessé vált.

a szakemberek szerint az ilyen hosszán tartó aszályos időjárás és az ezzel párosuló immár két éve tartó csapadékadósság sokkal súlyosabb helyzetet teremthetett volna a földeken, szerencsére azonban a mélyebb rétegekben még maradt víztartalék és felfelé megindult egy egészen ritkán bekövetkező párolgás, ami ugyahogy nedvesség utánpótlást adott a növényeknek. megfigyelték azt is, hogy a kukorica ebben az évben az átlagosnál mélyebb gyökeret növesztett, a növény így ,, nyult le,, vizért a mélyebb rétegekbe. megvisselte a szárazságot a cukorrépát, amelynek hozama várhatóan kisebb lesz a tavalyinál, ellenben a tartós napsütés következtében kedvezően alakult a cukortartalom. a kertészeti növények megsínylették a 6-8 hetes aszályt, ez sajnos a termésátlagokon is meglátszik.

a szerdai esőzések nyomán 10-15 százalékkal növekedett a felső termőréteg víztartalma a kisalföldön, az észak-keleti országrészekben, valamelyest javult a vízhelyzet a dunántúlon, a balaton térségében és somogy megyében. békésben két helyen is záporok áztatták a talajt, úgy hogy 5-ről 40 százalékra nőtt a víztartalom. a csütörtöki országos esőzések tovább javították ezeket az ,,eredményeket,, a mezőgazdászok szerint azonban csak lényegesen nagyobb esők állíthatnak helyre a talajvízháztartás megbomlott egyensúlyát./mti/

15.20/a

- 40 -

NA 16²⁵

bb.54. hatvan százalékos terheléssel járnak a teherhajók

1 ni/gk/1e/ok -cz

1973. augusztus 30.

a duna legfontosabb vízgyűjtő területén, az osztrák alpokban az elmúlt napokban jelentős csapadék esett. ennek hatására szombattól a magyar duna-szakaszon emelkedik a vízállás. a csütörtöki budapesti 142-cm-es vízállás 180 centiméter körüliire növekszik, az áradás enyhíti majd budapest ivóvizgondjait és valamelyest megkönnyíti a teherhajózást.

jelenleg a dunai teherhajózást az uszályok átlagosan 60 százalékos terhelésével bonyolítják le, s meghosszabbodtak a fordulódidők. a gázlóknál több helyen egyenként vontatják át az uszályokat, éjszaka pedig nincs forgalom. legalacsonyabb a víz a regensburg-passani duna-szakaszon, mindössze 15 deciméter a hajózható mélység. magyarországon budapest fölött dunaremeténél van 180 centiméteres gázló, a főváros alatt pedig a budafoki partoknál levő 17 deciméter vízmélységű sziklás szakasz okozza a legnagyobb nehézségeket. a mahart minden vontató- és tolóhajója dolgozik, a kitzűző hajók állandóan jelölik a folyómeder változásait. külön nehézséget okoz a magyar tengerjáró hajók rakományának biztosítása. a forgalomirányítók úgy ütemezik a tengeri hajók érkezését a romániai brailába és a szovjetunióbeli renibe, hogy addigra az árut szállító uszályok a nehézségek ellenére megérkezzenek az átrakodáshoz.

a hét végi kismérvű áradás némi javulást hoz a duna vízállásában, de alapvető változás csak akkor várható, ha az alpokból továbbra is érkezik csapadékutánpótlás./mti/

bb.56. anaesthesiológus szakorvosok tanácskozása debrecenben

vid/fm/ok -cz

1973. augusztus 30.

a műtétek előtti kivizsgálást, az operációs előkészítést, az altatást, az érzéstelenítést, a műtét közbeni belgyógyászati felügyeletet, a műtét utáni kezeléseket végző hazai és külföldi anaesthesiológus szakorvosok részvételével csütörtökon két napos tanácskozás kezdődött debrecenben. az első napon dr. jakab tivadar professzor elnökletével ,,az anaesthesiológia helye a klinikumban,, címmel tartottak előadásokat, amelyeket vita követett. délután szabadon választott témákból hangzottak el előadások./mti/

15.55/ok

- 41 -

NA 16⁴⁰

bbb.57. 20 éves a tisztasági mozgalom - sajtótájékoztató a vöröskeresztnél

t vt/gk/zs/ok -cz

1973. augusztus 30.

két évtizede született meg a tisztasági mozgalom. az évfordulója alkalmából csütörtökön a magyar vöröskereszt országos központjában dr.vidosfalvy magda főtitkárhelyettes sajtótájékoztatón ismertette a tisztasági mozgalom kialakulását, fejlődését, eredményeit a további feladatokat.

az elmúlt két évtizedben a tisztasági mozgalom ország-szerte elterjedt. a legutóbbi években a regionális területfejlesztési távlati terveknek, majd a hazafias népfront által kezdeményezett környezetvédelmi programnak is szervezési részévé vált. 1961-től a falusi lakóházakon kívül - a sajátos feltételeknek megfelelően - a mozgalom kiterjedt a középépületekre, közintézményekre, a mezőgazdasági, illetve ipari üzemekre, az iskolákra, városokra, valamint az élelmiszerárúsító egységekre.

érdekes és jellemző statisztika: amíg 1969-ben a tisztasági mozgalom feltételeinek az értékelés során a lakóházak közül 622.419 felelt meg, 1972-ben már 850.276. a múlt esztendőben 110 állami gazdaság és 731 mezőgazdasági termelőszövetkezet, 566 község, 15 város szintén eleget tett az előírt követelményeknek. a tiszta iskolák száma 3399 volt.

a centenáriumi évforduló tiszteletére meghirdetett „szép tiszta, virágos budapestért, mozgalom is jó eredményeket hozott. /külön 3.5 millió forintot biztosított a legjobb kerület jutalmazására./ a múlt évben 138.916 budapesti lakóházból 80.567-et értékelték, s közülük 61 677 vizsgázott jelesre tisztaságból. hasonló szempontból 2116 üzem, intézmény, ktsz közül 1069 felelt meg a követelményeknek. az első értékelésnél a főváros közterületeinek mintegy 50 százaléka bizonyult megfelelően rendezettnek tisztának. a „tiszta, virágos budapestért, mozgalom előkészítésében és szervezésében több mint 30 ezer társadalmi aktivista tevékenykedett.

a fejlődés ellenére a tisztaság terén még igen sok a tennivaló a városokban, falvakban, a kisebb településeken, a közlekedési eszközökön, vendéglátóhelyeken, s még az új lakótelepeken is. további előrehaladás úgy érhető el, ha sikerül a környezet tisztaságáért folytatott küzdelmet valóban közügyvé, társadalmi ügyvé tenni./mti/

16.10/ok

NA 16⁴

...-

- 42 -

bb.58. megyei békekongresszus kecskeméten - megválasztották a 8. magyar békekongresszus bács-kiskun megyei küldötteit

vid/fm/ok -cz

1973. augusztus 30.

kecskeméten csütörtökön megyei békekongresszusi rendeltetésű a hazafias népfront bács-kiskun megyei elnöksége. a kongresszusi rendeltetésű dr.hárs istván, az országos béketanács alelnöke, katanics sándor, a bács-kiskun megyei pártbizottság titkára, a megye társadalmi és tömegszervezeteinek több más vezetője, valamint k.v. pavlovics a szovjet béketanács elnökségének tagja, az ukrán szszk béketanácsának alelnöke is.

farkas józsef megyei népfront titkár üdvözlő szavai után dr.dobos lászló, a megyei népfrontbizottság alelnöke, a megyei béke és barátsági munkabizottság elnöke értékelte az utóbbi négy évben végzett megyebeli béke- és barátsági munkát és szökölt a további feladatokról. hangsúlyozta, hogy az óriási erőt képviselő béke- és barátsági mozgalom legújabb nagy vívmánya a vietnami háború befejezése, a vietnami nép győzelme. ennek érdekében tevékenykedtek a bács-kiskun megyeiek is. a béke- és barátsági, a szolidaritási demonstrációk százaira mozgósították a megye társadalmának minden rétegét. részt vettek a vietnami nép megsegítésére irányuló valamennyi akcióban. a rendszeresen megtartott barátsági rendezvényeken a szovjetunió és a többi szocialista ország életét, eredményeit, béketörekvéseit ismertették az emberek tízezreivel. tovább erősödött a magyar-szovjet barátság; bács-kiskun megye és az ukrán szszk krimi területének több mint egy évtizedes testvéri barátsága, együttműködése. az utóbbi négy évben jórészt barátságsvonatokkal - 3,000 bács-kiskun megyei lakos járt a krimben és a szovjetunió más vidékein, s hazatérve, különböző fórumokon beszámoltak a baráti országban szerzett élményeikről.

ezután dr.hárs istván tolmácsolta az országos béketanács üdvözlését és elismerését a bács-kiskun megyében végzett kiemelkedő béke- és barátsági munkáért, majd kitüntetésüket adott át több megyebeli népfrontvezetőnek hosszú idő óta végzett kiváló béke- és barátsági tevékenységéért.

a megyei békekongresszusi rendeltetésű k.v. pavlovics, az ukrán béketanács elnöke is.

végül megválasztották a 8. magyar békekongresszus megyei küldötteit. bács-kiskun megyét huszan képviselik majd a kongresszuson./mti/

...-

16.25/ok

- 43 -

NA 16⁵⁰

bb.59. megyei békekonferencia tatabányán

vid/fm/ok -cz

1973. augusztus 30.

tatabányán, a puskin művelődési házban csütörtökön tartották meg mintegy 200 aktiva részvételével a komárom megyei békekonferenciát. a tanácskozáson részt vett havasi ferenc, a megyei pártbizottság első titkára, molnár béla, a hazafias népfront országos tanácsának titkára és kiss istván, a megyei tanács elnöke is.

a konferencia előadója, havas miklós. a hazafias népfront megyei bizottságának titkára elmondta többek között, hogy a magyar békemozgalom részeként a megye dolgozói is sok fontos feladatot vállaltak és teljesítettek. bebizonyosodott, hogy a békemozgalmi munka jól beilleszkedett a különböző szintű népfrontbizottságok tevékenységébe, és így jó lehetőség nyílt az országos kezdeményezések, javaslatok helyei megvalósítására. a megyében jelentősen bővült a békemozgalom aktivahálózata, a városok, falvak lakói a béke ügyéni lelkes és cselekvő részeseivé váltak.

ezt támasztotta alá a konferencia vitája is. a tanácskozáson molnár béla, az országos béketanács képviselőjében kitüntetéseket adott át. első ízben jutalmazták a megyében „a békeért”, „kitüntető jelvényvel kollektívákat is: a szim esztergomi marógépgyárát és a nyergesujfalui eternitgyárat. megválasztották az országos békekongresszus 15 megyei küldöttét, majd az aktiva részvevői táviratot küldtek a chilei köztársaság budapesti nagykövetségének. ebben biztosítják a chilei haladó erőket. hogy a megye békeharcosai, haladó gondolkodású lakosai szolidaritást vállalnak velük. a vietnami demokratikus köztársaság nagykövetségének küldött távirat arról szól, hogy a megye dolgozói az újjáépítésben is szolidaritást vállalnak a hős vietnami néppel./mti/

bb.61. új pedagógusok és óvónők eskütétele komárom megyében

vid/fm/ok -cz

1973. augusztus 30.

tatabányán a megyei tanácsnál csütörtökön ünnepélyesen esküt tett a megyébe került 40 új pedagógus, illetve óvónő. velük együtt már háromezer főlé emelkedett a megyében tanító nevelők száma. még mindig sok azonban a betöltetlen állás. többek között 17 óvónői és 15 általános iskolai tanári hely áll üresen./mti/

16.30/ok

- 44 -

M 16⁵⁰

bb.60. országos ügyvédi értekezlet debrecenben

vid/fm/ok -cz

1973. augusztus 30.

csütörtökön debrecenben megkezdődött a 11. országos ügyvédi értekezlet. a háromnapos tanácskozás mintegy ezer résztvevője között ott vannak a magyar igazságügy, a jogásztársadalom vezető személyiségei is. megjelent dr. boris gyula, az mszmp kb tagja, a központi bizottság közigazgatási és adminisztratív osztályának alosztályvezetője.

dr. kárpáti lászló, az országos ügyvédi tanács elnöke nyitotta meg az értekezletet, amelyen mint mondotta: mérleget vonnak az ügyvédi szervezeteknek, az ügyvédi tevékenységnek az elmúlt évtizedben elért fejlődéséről és felvázolják az ügyvédség további feladatait.

dr. korom mihály igazságügyi miniszter tartott bevezető előadást, amelyben összefoglalta a magyar ügyvédségnek az elmúlt évtizedben elért szakmai eredményeit, politikai fejlődését és beszélt a jogalkotás és a jogalkalmazás több időszerű teendőjéről is. ennek kapcsán leszögezte, hogy állami életünk és a jogi munka vezérfonalát a mostani években a tizedik pártkongresszus határozatai, a párt és az állam vezetőtestületeinek állásfoglalásai jelentik.

az első ^{szék} előadást dr. kárpáti lászló tartotta meg arról, milyen szerepe lesz a védőügyvédnek a büntető eljárásban az 1974. január 1-től hatályba lépő új büntetőeljárás törvény gyakorlati alkalmazásában.

a debreceni ügyvéd- „parlament”, megnyitója napján bejelentették, hogy az országos ügyvédi tanács kiváló ügyvédi munkáért kitüntetést alapított, amelyet évenként ítélnek oda. most adták át első alkalommal a kitüntetést szakmai munkájuk elismeréseként olyan ügyvédeknek, akik kiemelkedő közéleti tevékenységét is kifejtették. kitüntetést kapott: dr. bereczki lajos, a békéscsabai-, dr. gárgyán tiber, a budapesti-, dr. kez néz tiber, a pest megyei tanács titkára, valamint az igazságügyi igazgatásban korábban sok évig eredményes munkát végzett dr. nezával fenc nyugalmazott miniszter./mti/

16.40/ok

- 45 -

M 17¹⁰

ügyvédi kamara elnöke, dr. kiss istván a debreceni ügyvédi kamara titkára, dr. udvardi miklós az országos ügyvédi

kbb.62. ausztriába utazott a kapuvári szövetkezeti táncgyűttes

vid/fm/ok -cz

1973. augusztus 30.

csütörtökön ötnapos vendégszereplésre burgenlandba utazott a kapuvári szövetkezeti táncgyűttes. a 40 tagú csoport négy alkalommal ad műsort és fellép egy nemzetközi táncfesztiválon. a kapuvári táncosok többek között előadják „a kapuvári lakodalmas,, című kompozíciót./mti/

--

felhasználható 19 órától!

bb.63. mozart-est veszprémben

vid/fm/ok -cz

1973. augusztus 30.

veszprémben csütörtökön megtartották az idei nyári idegenforgalmi szezon zenei programjának utolsó hangversenyét. a koncerten veszprém város vegyeskara és szimfonikus zenekara mozart-műveket adott elő./mti/

bb.64. tanácskoztak a városi pártbizottságok első titkárai

gk/zs/ok -cz

1973. augusztus 30

az mszmp központi bizottsága csütörtökre tanácskozára hívta össze az ország 82 városa pártbizottságainak első titkárait. részt vettek az értekezleten a budapesti és a megyei pártbizottságok titkárai, a központi bizottság osztályainak és a tömegszervezeteknek a képviselői.

a tanácskozást pullai árpád, a központi bizottság titkára nyitotta meg, majd jakab sándor, a kb párt- és tömegszervezetek osztályának vezetője tartott vitaindító előadást a városi pártbizottságok helyzetéről, munkájának fejlesztéséről, különös figyelemmel az időszerű és távlati politikai, várospolitikai feladatokra. az előadást élénk vita követte.
/mti/

16.50/ok

- 46 -

NA 17²⁰

btl

bb.66. bucsu dutka máriától

t/ro/tr/zs/a/-cz

1973. augusztus 30.

csütörtökön a farkasréti temetőben barátai, pályatársai, tisztelői vettek végső búcsút dutka mária újságírótól, a magyar nemzet volt munkatársától. a kegyelet virágaival övezett koporsónál pethő tibor, a magyar nemzet főszerkesztője, a muosz alelnöke méltatta az elhunyt munkásságát, életpályáját. dutka máriára a hivatás igaz, bátor, színes tehetségű képviselőjeként emlékezünk. - mondotta.

bojár istván művészettörténész, újságíró a barátok, s a magyar képzőművészek szövetségének gyászát tolmácsolta, felidézve dutka mária hitvallásának lényegét: a humanizmust, az emberieséget szolgáló esztétikus tiszteletét./ mti/

--

bb.67. bőrkesztyű, házicipő, konzerv bulgáriából

i/kt/kt/a/-cz

1973. augusztus 30.

augusztus 27-30 között a belkereskedelmi minisztériumban tárgyalta dr. juhár zoltán belkereskedelmi miniszterhelyettes és hrisztaki kanev, a bolgár belkereskedelem és szolgáltatásügyi miniszter első helyettese. a megbeszéléseken áttekintették a magyar-bolgár belkereskedelmi választékcseré és együttműködési megállapodás idei eredményeit, helyzetét.

az idén a két ország kereskedelmének közvetlen választékcseréjében bulgáriából mintegy 40 millió forint értékű áru - különféle szövetek, bőrkesztyű, házicipő, konzerv, hangszer és játék - érkezik, s ezekért egyebek között golyóstollat, illatszereket, és más kozmetikai cikkeket, ventilátorokat, kemping-és sportárukat adunk. az együttműködés során a két ország belkereskedelmi szervei száz bolgár, illetve magyar vendéglátóipari szakközépiskolást és szakmunkástanulót fogadtak nyári szakmai, termelési gyakorlaton.

a tárgyalásokon foglalkoztak az 1974. évi választékcseré és műszaki-tudományos együttműködés előkészítésével, a kereskedelmi berendezéseket gyártó vállalatok és a kereskedelmi létesítményeket tervező irodák együttműködésével is.

a megbeszélések befejeztével hrisztaki kanev csütörtökön elutazott budapestre. /mti/

16.25/a

- 47 -

NA 17²⁰

bb.69. emléktábla-avató ünnepség balatonszárszón az 1943-as tanácskozás 30.évfordulóján

vid-/fm/a/-cz

1973. augusztus 30.

balatonszárszón emléktábla-avató ünnepséget rendezett csütörtökön a hazafias népfront országos tanácsa, a magyar írók szövetsége és a somogy megyei tanács a balatonszárszói 1943-as munkás-paraszt, értelmiségi és diáktalálkozó 30. évfordulója alkalmából.

az ünnepségen megjelent bencsik istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, dr. simó jenő művelődésügyi miniszterhelyettes, dr. molnár ferenc, az mszmp központi bizottsága tudományos, közoktatási és kulturális osztályának helyettes vezetője, böhm józsef, a somogy megyei tanács elnöke és bíró gyula, a somogy megyei pártbizottság titkára. a megemlékezésen résztvett a magyar tudományos, irodalmi és kulturális élet számos képviselője. sokan voltak ott az ünnepségen a 30 évvel ezelőtti tanácskozás résztvevői közül is.

az ünnepségen kocsis lászló, a somogy megyei tanács elnökhelyettese, a hazafias népfront megyei bizottságának elnöke mondott megnyitó beszédet, majd darvas józsef, a hazafias népfront országos tanácsának alelnöke, a magyar írók szövetségének elnöke emlékezett meg a három évtizeddel ezelőtti eseményről.

balatonszárszón - mint ismeretes - annak idején mintegy hat-száz munkás-paraszt és értelmiségi fiatal gyűlt össze. a magyar szellemi élet olyan kiválóságai, vettek részt ezen a találkozón, mint erdei ferenc, veres péter, szabó pál, németh lászló, kodolányi jános, nagy istván és mások. a találkozón az ország jövőjéről, gazdasági és társadalmi átalakulásáról vitáztak.

darvas józsef beszédében méltatta az 1943-as találkozó jelentőségét és elemezte ellentmondásait. különböző szellemi áramlatok képviselői, eltérő világnézetű fiatalok vitáztak. - mondotta, akiknek összejövetelét veres péter az első jelentős népfronttalálkozók egyikének nevezte.

az emlékebeszéd után darvas józsef leleplezte az 1943-as találkozó emlékét megőrkítő márványtáblát./mti/

16.35/a

- 48 -

NA 1740

bb.70. az egészségügyi minisztérium közleménye

a/-cz

1973. augusztus 30.

az egészségügyi világszervezet hivatalosan tájékoztatta az egészségügyi minisztériumot az olaszországban észlelt kolera megbetegedésekről. a tájékoztatás alapján az egészségügyi minisztérium úgy rendelkezett, hogy magyar állampolgárok csak kolera elleni szabályszerű oltás alapján kiállított nemzetközi oltási bizonyítvány birtokában utazhatnak olaszországba. a védőoltást budapesten a madách téri rendelőintézet és augusztus 31-től - kiegészítő oltóhelyként - a fehérvári uti rendelőintézet, vidéken a köjál keretében működő oltóhely adja.

olaszországból érkező személyek magyarország területére való belépésük alkalmával kolera elleni oltásukat igazoló nemzetközi érvényű oltási bizonyítványt kötelesek felmutatni.

nemzetközi érvényű az az oltási bizonyítvány, amelyet legalább 5 nappal a beutazás előtt és 6 hónappal nem régebben állítottak ki.

ennek értelmében:

- ha a beutazó rendelkezik oltási bizonyítvánnyal, de annak kiállítása óta 5 nap még nem telt el, az oltási bizonyítvány érvényességének bekövetkeztéig terjedő időben a beutazó karanténba kerül.
- ha a beutazó oltási bizonyítvánnyal nem rendelkezik, vagy oltási bizonyítványa 6 hónappal régebbi keletű, olaszország elhagyásától számított 5 napra karanténba kerül.

/mti/

--

bb.71. bátor helytállásért kaposvári vasutasokat tüntettek ki pécsen

vid/fm/a/-cz

1973. augusztus 30.

bátor helytállásért dicséretben és jutalomban részesült csütörtökön két kommunista vasutas dolgozó a máv pécsi igazgatóságán. augusztus 19-én éjszaka a kaposvári állomáson egy égő tartálykocsira lett figyelmes katona jános máv ellenőr. azonnal szólította gárdonyi géza máv-felügyelőnek, aki felkapott egy poroltókészüléket és igyekezett elfojtani a 60-70 cm-es lángokat. társa újabb oltókat adott kezébe, a harmadikkal sikerült a lángok útját megállítani a kocsi oldalán. a harmincnégy éves szolgálati múlttal rendelkező gárdonyi géza ezután a kocsi tetején termett, ahol az égő falépcsőre homokot szórt. /folyt.köv./

16.45/a

- 49 -

t

NA 1745

bb.71./ bátor.....folyt./-a

ezzel nagy veszélyt hártottak el. ha ugyanis a lángok továbbterjednek, s elérik a tartály nyílását, akkor a kocsi felrobban, az égő kocsi mellett pedig még egy szuperbenzinnel töltött tartálykocsi volt. mint kiderült, a vágányra tolt tartálykocsik egyikén rosszul zárták el a tetőnyílást. amikor a váltón a szerelvénny átöccögött, a benzin kilocsant és a váltótárcsa lámpáj meggyújtotta.

dr.szabó tiber, a máv pécsi igazgatója példás helytállásért igazgatói dicséret és oklevél kíséretében gárdonyi gézának ötezer, katona jánosnak kétezer forint jutalmat nyújtott át. /mti/

--

bb.72. a berlinieküldöttség látogatásai

t/pr/fk/zs/a/la

1973. augusztus 30.

a német demokratikus köztársaság fővárosának küldöttsége, amely herbert fechner berlini főpolgármester vezetésével tartózkodik hazánkban, csütörtökön a budapesti pártbizottságra látogatott. a vendégeket somogyi sándor, a pártbizottság titkára köszöntötte.

a delegációt délután hivatalában fogadta szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke. a találkozón - amelyen a két főváros kapcsolatainak további szélesítéséről is tárgyaltak - résztvettek a fővárosi tanács elnökhelyettesei és más vezető munkatársai is.

innen: felhasználható: 20 órától!

szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke este a margitszigeti nagyszálló különtermében vacsorát adott herbert fechner főpolgármester tiszteletére. /mti/

16.50/a

--
- 50 -

M 17¹⁰

bb.73. fotodokumentációs kiállítás a vdk kikiáltásának 28. évfordulója tiszteletére

t nm/mm/zs/ok la

1973. augusztus 30.

csütörtökön a belügyminisztérium népköztársaság uti kiállító termében a kulturális kapcsolatok intézete és a kiállítási intézmények rendezésében vietnam győzelme címmel fotódokumentációs kiállítás nyílt a vdk kikiáltásának 28. évfordulója alkalmából. a szeptember 17-ig nyitvatartó kiállítás több mint száz fénykép segítségével szemlélteti a hős vietnami népharcát s izelítőt ad a békés építőmunkából, az ország ujjaépítéséért folytatott küzdelemből is.

az ünnepélyes megnyitón nagy józsefné, a hazafias népfrent országos tanácsának alelnöke mondott beszédet. mint mondta a bemutató egy harcokban edzett, szabadságáért hősi áldozatokat hozó nép ünnepe a magyar nép számára.

a megnyitón jelen volt társadalmi, politikai életünk számos ismert személyisége, ott volt dang tran ngoan a vdk budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, valamint nguyen doc quy, a vdk hazánkban tartózkodó kulturálisügyi miniszterhelyettese. /mti/

--

bb.74. az egymilliomodik kempingezőt fogadták a balaton déli partján

vid/fm/ok la

1973. augusztus 30.

a siótur balatonboglári „sellő” kempingjében csütörtökön délután fogadták a tó déliparti sátoztáborainak egymilliomodik vendégét. vladislav méveuz csehszlovák állampolgárt, aki léváról három gyermekével érkezett a balatonhoz - dr. hock jános és mészáros istván, a siótur munkatársai emléklappal és ajándékokkal köszöntötték.

a balaton déli partja sátoztáborainak fennállása - 1962 - óta számított egymilliomodik vendég - családjával együtt - ingyenesen töltheti szabadságát a kellemes környezetű kempingben. /mti/

17.05/ok

- 51 -

M 17¹⁰

bb.79. japán küldöttség budapestben

t pr/fk/zs/ok la

1973. augusztus 30.

szépvölgyi zoltánnak, a fővárosi tanács elnökének meghívására csütörtökön budapestre érkezett az osakai tartomány küldöttsége, kuroda ryoichi kormányzó vezetésével. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren kőmives istván, a fővárosi tanács elnökhelyettese, valamint japán budapesti nagykövetségének több munkatársa fogadta./mti/

bb.75. malaysia nemzeti ünnepe

gk/zs/ok la

1973. augusztus 30.

alkalmából losonczi pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte abdul halim mu, azzam malaysiai uralkodót. fock jenő, a minisztertanács elnöke tun abdul razak malaysiai miniszterelnöknek küldött táviratot./mti/

bb.76. 35 tagu magyar népművész delegáció

mm/zs/ok la

1973. augusztus 30.

vesz részt a hegyvidéki népek zakopanei foklór fesztiválján orsovsky istvánnak, a zalai táncegyüttes koreográfusának vezetésével./mti/

bb.77. befejeződött a hegedűtanárok továbbképző tanfolyama

i ró/fk/zs/ok la

1973. augusztus 30.

nagyszerű hangversennyel zárult a zeneakadémián a hegedűtanárok továbbképző tanfolyama, amelye szemjon sznyitkovszkij hegedűművész, a moszkvai csajkovszkij konzervatórium professzora vezetett. a tiznapos tanfolyamon - amelyen az ország minden részéből mintegy 100 hegedűtanár vett részt - a szovjet művész a zeneművészeti főiskola kivételes tehetségek tagozatának hallgatóival és a budapesti zeneművészeti szakközépiskola tanulóival foglalkozott. a záróhangversenyen a tanulók bemutatták a tiz nap alatt megtanult darabokat, majd sznyitkovszkij professzor csajkovszkij, prokofjev és ravel műveiből játszott./mti/

17.20/ok

- 52 -

17.20

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel
mti hivatalos közlemények

1973. augusztus 30.

bb.65. ülést tartott a minisztertanács

a/-cz

1973. augusztus 30.

a kormány tájékoztatási hivatala közli: a minisztertanács csütörtökön ülést tartott.

a kormány megtárgyalta fock jenőnek, a minisztertanács elnökének és alekszej kosziginnak, a szovjetunió minisztertanács elnökének augusztus 17-én moszkvában folytatott tárgyalásairól szóló jelentést. a kormányfők az 1976-80-as évekre szóló népgazdaságfejlesztési tervek koordinálásával összefüggésben megvitatták a magyar-szovjet együttműködés számos fontos kérdését. megállapodtak, hogy a két ország illetékes szervei javaslatokat dolgoznak ki a sok-oldalú együttműködés kiszélesítését szolgáló további intézkedésekre. az őszinte, baráti légkörben lefolyt megbeszéléseket a minisztertanács igen hasznosnak ítélte és a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette.

a minisztertanács megtárgyalta az országos tervhivatal elnökének jelentését a népgazdaság 1973. első félévi és az év végéig várható fejlődéséről, valamint az 1974. évi népgazdasági terv kidolgozásának főbb elveiről. a kormány a beszámolót és a következő éves terv kidolgozására vonatkozó irányelveket elfogadta és úgy határozott, hogy az országos tervhivatal elnöke a részletes tervet novemberben terjessze a kormány elé.

/folyt.köv./
15.30/a

- 1 -

17.20

bb.65./ Ülést....1.folyt./-a

a munkaügyi miniszter jelentést terjesztett elő az 1973. 1. félévi munkaügyi helyzet alakulásáról. a munkaerő-helyzet javult, tovább csökkent a munkaerőmozgás. az ipari termelés emelkedésének tulnyomó része a munka termelékenységének növekedéséből származott. a szakmunkástanulók beiskolázása az 1973-74-es tanévre a tervezettnek megfelelően alakult, de néhány területen továbbra is hiány mutatkozik. a kormány a jelentést jóváhagyólag tudomásul vette és utasította a felügyeleti szerveket, hogy ahol a béremelések munkás-alkalmazott aránya eltér az előirányzattól, tegyék meg a szükséges intézkedéseket és a béremeléseket a második félévben is elsősorban a munkások részére összpontosítsák.

a kormány jóváhagyólag tudomásul vette az országos anyag-és árhivatal elnökének jelentését az 1973. első félévi termékforgalomról. az anyag-és áruforgalom az első félévben kedvezően fejlődött, az anyagellátás kiegyensúlyozott volt.

a minisztertanács megtárgyalta és jóváhagyólag tudomásul vette a pénzügyminiszter előterjesztését az 1974. évi költségvetési és pénzügyi tervezés irányelveiről. az előirányzatok részletes kidolgozása, az ágazati minisztériumokkal és a tanácsokkal történő egyeztetés során arra kell törekedni, hogy a költségvetés egyensúlyja tovább javuljon.

a minisztertanács megtárgyalta az országos tervhivatal elnökének az 1976-1990 közötti évekre szóló hosszú távu népgazdasági tervezés munkarendjéről, módszeréről és programjáról szóló előterjesztését. a kormány, figyelembe véve a kgst 1972. évi xxvi. ülészakának határozatát, amely szerint a tagországok egyöntetűen az 1976-1990. közötti időszakra dolgoznak ki távlati népgazdasági tervet, az 1971-1985 közötti időszakra szóló hosszú távu hazai tervmunkát 1990-ig kiterjesztette. a kormány úgy döntött, hogy az országos tervhivatal elnöke mind a hosszú távu, mind az 1976-1980. közötti időszakra vonatkozó v. ötéves népgazdasági tervet 1975-ben együtt terjessze a minisztertanács, illetve az országgyűlés elé.

a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter jelentést terjesztett a kormány elé a tehéntej felvásárlás, feldolgozás és forgalmazás tapasztalatairól. a szarvasmarhatenyésztés fejlesztése érdekében hozott intézkedések hatására nőtt a szarvasmarhaállomány és a tehéntej termelése.

/folyt.köv./
15.35/a

- 2 -

NA 16²⁰

bb.65./:ülést....2.folyt./-a

ennek alapján a kormány elrendelte - változatlan fogyasztói árak mellett - a tejjől, a félzsíros tehénturó és a vaj zsírtartalmának felemelését. a minisztertanács a jelentést elfogadta és utasította az érdekelt minisztereket, az országos hatáskörű szervek zittzetőit, hogy javítsák a tej és tejtermékek forgalmazásának növeléséhez szükséges technikai feltételeket, továbbá az import mérséklése érdekében növeljék a takarmány-tejpor termelést.

a kormány úgy határozott, hogy az általános kereskedelmi és vám-tarifa egyezmény / gatt/ tárgyalásain magyar küldöttség vegyen részt, és a külkereskedelmi miniszter előterjesztése alapján jóváhagyta a küldöttség tevékenységének irányelveit. magyarország csatlakozása a gatt-hoz lehetővé tette, hogy küldöttségünk a közeljövőben sorra kerülő tárgyalásokon az egyenlőség és a kölcsönös előnyök alapján vehessen részt.

a minisztertanács ezután egyéb ügyeket tárgyalta. /mt1/

-.-

bb.68. közös közlemény a magyar-csehszlovák gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési vegyes bizottság elnöki találkozójáról

a/-cz

1973. augusztus 30.

befejeződött a magyar-csehszlovák gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési vegyes bizottság elnöki találkozója.

a bizottság elnöki találkozójáról az alábbi közös közleményt adták ki:

1973 augusztus 27-30 között került sor budapesten a magyar-csehszlovák gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési vegyes bizottság elnökeinek - dr. ajtai miklós miniszterelnökhelyettes, a vegyes bizottság magyar tagozata elnökének és ing. miloslav hruskovic, csehszlovákia kommunista pártja kb elnökségének póttagja, a szlovák kommunista párt kb titkára, a vegyes bizottság csehszlovák tagozata elnökének - szokásos, két ülészak közötti találkozója.

/folyt.köv./

15.40/a

- 3 -

NA 16²⁰

bb.68./ közös közlemény.....1.folyt./-a

az elnökök áttekintették a bizottság munkaszerveinek az előző ülészak óta végzett tevékenységét, különös figyelmet fordítottak az 1976-80. évi tervek koordinációját célzó munkák programjára, részletes beszámolót adtak tevékenységükről a bizottság gép- iparért, mezőgazdaság-és élelmiszeriparért felelős tagjai. az elnökök tájékoztatást kaptak a dunai vízlépcső-rendszer építésének előkészítéséről folyó tárgyalások eddigi eredményeiről. a megbeszéléseken részt vett frantisek dvorsky, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete is.

miloslav hruskovicot itt-tartózkodása során fogadta nyers rezsó, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kb titkára.

a csehszlovák vendégek megtekintették a villamosipari kutató intézetet, s ellátogattak győrbe, ahol a motor-és hátsóhid-gyártást nézték meg.

a megbeszélések eredményeiről csütörtök délután a parlamentben emlékeztetőt irtak alá. aláírás után dr. ajtai miklós ebédet adott a parlamentben a megbeszélések magyar és csehszlovák résztvevői részére.

miloslav hruskovic csütörtök délután elutazott budapestről. a ferihegyi repülőtéren búcsúztatására megjelent dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese. jelen volt frantisek dvorsky, csehszlovákia budapesti nagykövete. /mti/

-. -

15.45/a

- 4 -

NA 1630

vbb.78. őszi idő

t sz/fk/ie/ok la

1973. augusztus 30.

európa-szerte általában nagy nedvességtartalmu, mérsékelt meleg levegő örvénylik, amely felhősödést, néhány helyen esőt zivatarokat okoz ezekben a napokban.

igaz ugyan, hogy az ősz csak szeptember elsején kezdődik, de kontinensünk nagyrészt már napok óta a borongós, őszi idő uralja. a brit-szigetek környékén például az óceán felől érkező hűvös légtömegek, a kontinens északi területein sarkvidéki levegő és kárpát-medencében, illetve a balkán-félszigeten a különböző fajta légtömegek találkozásának hatására szinte egyformán alakul az időjárás. egyedül a földközi-tenger nyugati felén és a szovjetunió európai területének déli részén meleg, napos a nyár hátralévő néhány napja.

hazánkban csütörtökön egész nap felhős volt az ég, sok helyett esett az eső, sőt szelnok környékéről zivatart is jelentettek. a kevés napsütés éreztette hatását a hőmérsékleti értékek alakulásánál, általában 20-25 fokot mértek országszerte. a dunántul egyes vidékein 15-20 fok, míg az észak-keleti vidékeken 25-27 fok volt a nappali hőmérséklet.

a következő néhány napban és a hétvégén őszi időre kell számítani, bár remény van arra is, hogy a felhős, csapadékos légtömegek kelet felé húzódnak, s egy-két nap múlva szárazabb lesz az idő. előreláthatólag megerősödik az éjszakai lehülés, s hajnalban már őszi ködösödésre ébredhetünk. a legmagasabb nappali hőmérséklet 19-24 fok között alakult majd, s megerősödik a szél is./mti/

-. -

bb.81. hazánkba érkezett az ensz statisztikai hivatalának igazgatója

1 sl/mmé/ie/ok la

1973. augusztus 30.

csütörtökön hazánkba érkezett s.a. goldberg, az ensz statisztikai hivatalának igazgatója, aki a nemzetközi jövedelem-és vagyonskutató társaság pénteken balatonfüreden kezdődő konferenciáján vesz részt./mti/

18.05/ok

-. -
- 53 -

NA 1805

a szerkesztőségek figyelmébe!

ok la

1973. augusztus 30.

a bb.64. sz. hír /tanácskoztak a városi pártbizottságok első titkárai/ első bekezdésének első sorától a szöveg helyesen:

.... bizottsága tanácskozássra hívta össze az ország 82 városa pártbizottságainak első titkárait. a csütörtökön megtartott tanácskozáson részt vettek a budapesti és a megyei pártbizottságok

x x x

a második bekezdés utolsó sora helyesen:

.... az előadást élénk vita követte, majd pullai árpád mondott zárszót./mti/

bb.80. a szolnoki emlékműpályázat eredményhirdetése

vid/fm/ok la

1973. augusztus 30.

csütörtökön kihirdették az 1975-ben fellálitandó szolnoki jubileumi emlékműre kiírt pályázat eredményét. szolnok város tanácsa és a képző- és iparművészeti lektorátus ez év tavaszán hirdetett nyilvános pályázatot a város 900 éves jubileuma alkalmából az új szolnoki vasútállomás előtt felállítandó emlékmű megtervezésére. a kompozíciót szolnok lakóinak közadakozásából építik fel, s eddig már több mint egy millió forint érkezett az emlékmű számlájára.

a képző- és iparművészeti lektorátus százezer forintot ajánlott fel a legjoabb pályaművek díjazására. a zsűri a tizenkilenc beérkezett terv közül hatot díjazott, két-két 25 000, 15 000 illetve 10 000 forintos pályadíjat ítéltek oda.

az uránia jeligéjű tervet - kovács tibor építés alkotását, valamint a tanuhegy jeligéjű pályaművet, gyurcsék ferenc szobrászművész és kamps miklós építés alkotását 25 000 forinttal jutalmazták. kiss istván szobrászművész és vella istván építész a jász kun jeligéjű tervvel, sallai mátyás és lipkóczy tibor építés a tizza jeligéjű tervvel 15 000 forintot nyert. tizezer forinttal jutalmazták simon ferenc szobrászművész és pintér béla építész 345 jeligéjű, valamint illés gyula szobrászművész fészék jeligéjű pályaművét. mivel a zsűri a beérkezett tervek között nem talált olyat, amely módosítás nélkül megvalósítható lenne, a hat díjazott terv készítőit újabb pályázatra hívják meg./mti/

18.15/ok

Nr 18^{yo}

- 54 -

bbm82. a bel földi szerkesztőség hírjegyzéke 13 órától 18 óráig

ok la

1973. augusztus 30.

34. műszaki könyvnapok
35. cipőbörze
36. munkavédelmi ankét befejezése
37. alföldi olajbányászok
38. az okisz labor divatbemutatója
39. sugárvédelmi tanácskozás
40. új óvodák szombathelyen
41. klubot avattak
42. bényi lászló kiállítása
43. honvéd kantáta miskolcon
44. cziráki lajos kiállítása
45. munkásgyűlések /uruguay/
46. a népgazdaság első félévi fejlődése
47. hosszutávu terv
48. a tanért sajtótájékoztatója
49. nemzetközi orvostanácskozás szegeden
50. vietnami vendégek bucsuztatása mezőkövesden
51. országos számviteli tanácskozás
52. elutazott stanley haidasz
53. eső
54. teherhajók
55. átadták a göcsej utcai iskolát
56. szakorvosok tanácskozása debrecenben
57. sajtótájékoztató a vöröskeresztnél
58. megyei békekonferencia kecskeméten
59. megyei békekonferencia tatabányán
60. ügyvédi értekezlet debrecenben
61. pedagógusok eskütétele
62. ausztriába utazott kapuvári táncgyűttes
63. mozart est veszprémben
64. tanácskoztak a városi pártbizottságok első titkárai
65. a minisztertanács ülése
66. bucsu dutka máriától
67. borkesztyü bulgáriából
68. közös közlemény
69. emléktábla avató ünnepség szárszón

/folyt.köv./

- 55 -

18.30/ok

Nr 18^{yo}

bb.83. időjárásjelentés

ok La

1973. augusztus 30.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön 19 órakor:

kevesebb helyen eső

várható időjárás péntek estig: időnként felszakadozó felhőzet, szórványosan előforduló esőkkel, zivatarral. napközben kissé megélénkülő, változó irányú szél. Legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 21-26 fok között./mti/

bb.84. fél évszázad a szénbányászatban

i vid/ms/mm/ok La

1973. augusztus 30.

csütörtökön ózdon ünnepélyesen búcsúztatták az ózdvidéki szénbányák nyugalmába vonuló igazgatóját, lőcsei Lajost, aki fél évszázadot töltött a magyar szénbányászat szolgálatában.

a munkatársak, valamint az ózd környéki bányák műszaki és fizikai dolgozói évében szili Ferenc, az ózdvidéki szénbányák műszaki igazgatóhelyettese - lőcsei Lajosnak több mint két évtizeden át munkatársa - búcsúzott a nyugalmába vonuló igazgatótól. a borsod megyei pártbizottság jókívánságait és elismerését dr. Bodnár Ferenc, az MSZMP központi bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára tolmácsolta, majd Menyhárt László nehézipari miniszterhelyettes átnyújtotta lőcsei Lajosnak a munka érdemrend arany-fokozatát. az ünnepségen jelen volt Simon Antal, a bányaiipari dolgozók szakszervezetének főtitkára is./mti/

20.30/ok

- 56 -

NA 20²⁵

bb.85. a belső szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától zárásig

ok La

1973. augusztus 30.

83. időjárásjelentés
84. fél évszázad a szénbányászatban
85. hírjegyzék

/mti/

- v é g e -

21.00/ok

- 57 -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: Burján Sándor

ügyeletes szerkesztő: Koncz Antal

szerkesztő: Lakatos Erzsébet

mai adásunkat zárjuk

NA 21¹⁰